

ΙΣΟΤΗΣ

ΕΛΛΗΘΕΡΙΑ

ΑΔΕΥΦΟΤΗΣ

Α Θ Η Ν Α

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1894

ΙΣΟΤΗΣ

ΕΛΛΗΘΕΡΙΑ

ΥΣΕΦΟΛΗ

ΑΘΗΝΑ

ΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΜΗΧΗΝΙΔΙΩΝ
ΗΜΙΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΜΕΓ. ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΛΗΡΩΤΕΑ

'Εν Ἑλλάδι δρ. 5
'Εν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 5

ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΘ. Ε. ΒΡΥΖΑΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΑΘ. ΒΡΥΖΑΚΗΝ

ὁδὸς Πανεπιστημίου, ἀρ. 26.- Ἀθήνας.

DIRECTION

ATHAN. E. BRYZAKIS

rue de l'Université N° 26 Athènes

'Ιπ. Ρ. Σεβ. τῆς Σ. Στ.
« Ἀθηναῖς », μέλος τῆς Μεγ. Ἀνατ.
τῆς Ἑλλάδος

Τὰ χειρόγραφα δημοσιεύμενα ἢ
μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΤΕΚΤ. ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ

Τὴν 22αν Φεβρουαρίου ἐδόθη ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ τοῦ παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος μεγάλου ξενοδοχείου ἢ «Βικτωρία» τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ ῥέκτου ἀδ. Κακουριώτου, τὸ ἐτήσιον τεκτονικὸν συμπόσιον, συμμετασχουσῶν πασῶν τῶν ἐν Ἀν. Ἀθηναίων Στοῶν. Ἐν τῷ συμπόσιῳ παρήσαν περὶ τοὺς 65 ἀδ. ἐξ ὄλων τῶν ἐν Ἀθήναις στοῶν, ἡ δὲ αἴθουσα ἐν ἡ ἑδί-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τεκτ.: συμπόσιον	σελ. 17
Ἄνὰ τὰς στοῶς	» 20
Τεκτονικὴ νιοθεσία	» 22
Τεκτ.: καὶ θρησκευματα, ὑπὸ Φίλωνος	» 26
Τεκτ.: ἐν Κερκύρα, ὑπὸ Σ. Α. Μουρίκη	» 29
Περὶ μορφώσεως τοῦ τεκτ.: ὑπὸ Ι. Βιτάλη	» 32
Διδ.: ὁμιλία Ἀνδρ. Μανιάτη	» 35
Ἐπίσημον δελτίον Μ. Ἀν.	» 38
Ἀδελφικὰ συμβάντα	» 40

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πιστοὶ εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ἡμῶν, προστίθεμεν εἰς τὸ σήμερον ἐκδιδόμενον φύλλον τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου καὶ ὀκτῶ ἐτι σελίδας, ἐλλειπούσας ἐκ τοῦ φύλλου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους.

Παρακαλοῦμεν τοὺς καθυστεροῦντας τὴν συνδρομὴν τοῦ ἔτους 1893 ἀδ.: ν' ἀποστείλωσιν ἡμῖν ταύτην ταχέως.

Ἡ Διεύθυνσις

δετο τοῦτο ἦν λαμπρῶς πεφωτισμένη καὶ ἐστολισμένη. Τῆς Τραπέξης ἐχούσης σχῆμα Π τὴν κεφαλὴν κατεῖχεν ὁ α'. Μεγ.: 'Επ.: ἀδ.: Ν. Μοσχάκης, ἀπόντος, ἀτυχῶς, τοῦ ἀδ.: Μεγ.: Διδ.: καὶ τῶν προσθέτων Μεγ.: Διδ.: τῆς Μεγ.: Ἀν.: δεξιᾷ τοῦ προεδρεύοντος παρεκάθησεν ὁ Μεγ.: Γραμ.: ἀδ.: Σ. Στεφάνου, καὶ ὁ β'. Μεγ.: 'Επ.: ἀδ.: Σαροκιάδης, ἀριστερᾷ δὲ οἱ ἀδ.: Βρυζάκης καὶ Δαμουλιάνος μέλη τῆς Μεγ.: Ἀνατ.: καὶ σεβ.: τῶν Στ.: Στ.: «Ἄθηνας» καὶ «Πυθαγόρου», κατὰ σειρὰν δὲ καὶ κατὰ προσόντα πάντες οἱ ἀξ.: τῶν διαφόρων Στοῶν. Τὸ μενὺ τοῦ συμποσίου εἶχεν ὡς ἑξῆς :

Potage d'orge perlé
Poisson Boullié St Tartar
Filets des Boeuf Braisé
Dinde rotis
Salade
Saverin des fruits
Dessert.

Τὸ συμπόσιον διεξήχθη μετὰ πάσης τάξεως τεκτ.: καὶ σοβαρότητος, παρήσαν δὲ κατ' αὐτὸ καὶ οἱ ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντες ἀδ.: Willstock, μέλος τῆς ἐν Λειψία Γερμανικῆς Στοᾶς, καὶ Prenomme, μέλος μιᾶς τῶν ἐν Παρισίοις Στοῶν.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἐγένοντο τῇ προτάσει τοῦ Α' Μεγ.: 'Επ.: αἱ κανονικαὶ προπόσεις 1) ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους, 2) ὑπὲρ τοῦ Μ.: Α.: καὶ τοῦ Συμβ.: τῆς Μ.: Α.: 3) ὑπὲρ τῶν Σεβ.: καὶ τῶν ἀξ.: τῶν Στ.: 4) ὑπὲρ τῶν ξένων Μεγ.: Ἀν.: καὶ τῶν ἀδ.: 'Επ.: καὶ 5) ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ τεκτόνων εὐτυχοῦντων ἢ δυστυχοῦντων. Τὰς προπόσεις ταύτας μετ' ἐπευφημιῶν ἀπεδέχθησαν οἱ ἀδ.:

Εἶτα ἐγεφθῆς ὁ Μεγ.: Γραμ.: ἀδ.: Σ. Στεφάνου ἔφερε τὴν ἐξῆς ὥραϊαν πρόποσιν.

Φίλτ.: ἀδ.:

Αἱ ἀγάπαι αὗται, αἵτινες πάντοτε ἐκρίθησαν ἀπαραίτητοι, ὅπως ἀνοιξῶσι τὰς καρδίας τῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἠθικὸν κέντρον ἐργαζομένων, καὶ ἐν τῷ τεκτονισμῷ ἀνέκαθεν συχνότατα ἐπαναλαμβάνονται καὶ δεόν πυκνότεραι νὰ προκαλῶνται, ὡς σύνδεσμος ἰσχυρὸς τῶν παντοίων ὑλικῶν ἄτινα χρησιμεύουσιν εἰς τὸ ἰδανικὸν τοῦτο οἰκοδόμημα.

Αἱ αἰσθήσεις ἰκανοποιοῦνται κατ' αὐτὰς οὐχὶ τόσῳ ὅσῳ αἱ καρ-

δαίαι τῶν ἀδελφῶν, δυνάμεναι ἐν τῇ γλυκείᾳ τῆς ἀδελφότητος μέθῃ νὰ διαχύσωσι τὸ ἐν αὐταῖς ὑπερχειλίζον ἠθικὸν τάλαντον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ τεκτονισμοῦ σκοποῦ. Αἱ ἰδέαι πυκνότεραι δύνανται νὰ συντύχωσιν, αἱ συζητήσεις ἤπτον δριμεῖαι νὰ ἀκολουθήσωσι μετ' ἀδελφικῆν ἀγάπην ἢ ἐν παντὶ ἄλλῳ μέρει, καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐνθουσιωδέστεραι γίνονται ἐν σπονδαῖς ἢ περιβαλλόμεναι ὑπὸ τύπων.

Ἐὰν σκοπὸς γενικὸς τοῦ τεκτονισμοῦ, ἀδ.: μου, εἶναι ἡ τελειοποιήσις τῆς ἀνθρωπότητος ὑπὸ τὴν ἠθικὴν αὐτῆς ἐποψιν, ὁ σκοπὸς τοῦ ἑλληνικοῦ τεκτονισμοῦ ὡς συμφωνηθῆ μετὰ τῶν ἀπάντων ἡμῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν μητέρα τὴν ἑλληνικὴν Μεγάλην Ἀνατολὴν καὶ ὡς ὀρισθῆ τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς ἱερὸς, ἡ ἀνύψωσις τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Ἐν τῇ ἠθικῇ καταπτώσει εἰς ἣν ἔρριψαν αὐτὸν ἐκεῖνοι, εἰς οὓς ἱεράν παρακαταθήκην ἐνεπιστεύθη ἡ πατρὶς δόξαν αἱματοβαφῆ ἀγῶνος ὑπερανθρώπου ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπνίξαν τὴν πολλακίς ἐκδηλωθεῖσαν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου τῶν ἡρώων, ἐν τῇ σημερινῇ λέγῳ ἠθικῇ καταπτώσει ὁ τεκτονισμὸς καλεῖται νὰ ἐπιτελέσῃ καθήκον ὕψιστον νὰ περισώσῃ τὸ ἀπομείνον τῆς ἱεραῆς ἐκείνης φλογός, καὶ περιθάλπῃ αὐτὸ νὰ δυνηθῆ νὰ ἀνάψῃ νέαν πυρκαϊάν, σφοδροτέραν ἐκείνης, ἣν οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν τῆς Φιλικῆς ἤναψαν πρὸς δόξαν τῆς ἐλευθερίας.

Ἐπὲρ τῆς ἐνώσεως ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων τεκτόνων εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἠθικῆς ἀνυψώσεως τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος, ἀδελφοί, φέρω πρόποσιν, καλῶν ὑμᾶς διὰ τριπλοῦ θερμοῦ πυρός νὰ συμμεθεῖτε ταύτης.

Τὴν πρόποσιν τοῦ ἀδ.: Στεφάνου ἐκάλυψαν θεομὰ χειροκροτήματα.

Ὁ ἀδ.: Α. Βρυζάκης ἔφερε πρόποσιν ὑπὲρ τῶν ἀναλαβόντων τὴν βαρεῖαν ἐντολὴν τῆς ἀνυψώσεως τοῦ τεκτ.: ἐν Ἑλλάδι, λέξας τὰ ἑξῆς :

Ἀγ.: ἀδ.:

Ἐὰν ὁ τεκτονισμὸς ἐπετέλεσεν ἔργα θαυμαστά καὶ κατεπάτησε καὶ συνέτριψε πᾶν ὄτι βάρβαρον καὶ τυραννικόν, ἂν ἐπέδρασε τελεσφόρως εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦτο ὀφείλεται μὲν εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ τὰς σωτηρίους, πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὸν μέγαν ἐνθουσιασμόν, τὴν σιδηρὰν θέλησιν καὶ τὴν αὐταπάρνησιν τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ. Ὅ,τι ἔχει ἡ ἀνθρωπότης μέγα, ὑψηλόν, θαυ-

μαστόν, ἀνήκει εἰς τὸν τεκτονισμόν. Εἰς πᾶν ἔξοχον καὶ εὐγενές προβάλλει ἡ εὐγενής μορφή ἐνός τῶν μελῶν τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν τεκτόνων, οἵτινες προωρίσθησαν ὑπὸ τῆς θείας προνοίας ὡς ἀπόστολοι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς μεταδόσεως τοῦ ὑγιоῦς πολιτισμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Θεανθρώπου εἰς τὴν συνειδήσειν τῆς ἀνθρωπότητος! Πάντων δὲ τῶν ἐθνῶν αἱ ἱστορίαι εἰσὶ κατὰ τὸ πλεῖστον γεγραμμέναι διὰ τοῦ αἵματος τῶν ἀδ. ἡμῶν, ὧν τὰ ἔργα πανταχοῦ τοῦ κόσμου εἰσὶν ἐγκατεσπαρμένα καὶ κεῖνται μαρτύρια ἀθάνατα τὴν μεγάλης καρδίας τῶν τέκνων τῆς ἐλευθερίας.

Τοιούτων ἔργων ἀνάγκην ἔχει καὶ ἡ ἡμ. πατρίς, ὃ δὲ κληρὸς τῆς πραγματώσεως αὐτῶν ἔλαχεν εἰς τοὺς Ἕλληνας τέκτονας. Ἐγείρω τὸ ποτήριον τοῦτο ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες ἀνέλαβον τὴν βαρεῖαν ταύτην ἐντολήν.

Καὶ τὴν πρόποσιν τοῦ ἀδ. Βρυζάκη, ἀπεδέχθησαν οἱ συνδαιτημόνες ἀδ. μετ' ἐπευφημιῶν.

Διάφοροι κατόπιν ἐπηκολούθησαν προπόσεις ὡς ἡ τοῦ ἀδ. Ἀραβαντινοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀδ. Prentomme καὶ τοῦ γαλλικοῦ τεκτονισμοῦ, τοῦ ἀδ. Prentomme ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἑλλάδι τεκτονισμοῦ, τοῦ ἀδ. Μοσχάκη ὑπὲρ τοῦ ἀδ. Willstock καὶ τῶν ἐν Γερμανίᾳ τεκτόνων, τοῦ ἀδ. Willstock ὑπὲρ τῆς Μεγ. Ἀν. τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν Στοῶν, καὶ ἄλλαι προσωπικαὶ ὑπὲρ διαφόρων ἀδελφῶν παρόντων ἢ ἀπόντων, ἐν τέλει δὲ ὑπὲρ τοῦ ἀδ. Κακουριώτου, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ξενοδοχείου, τοῦ τόσον φιλοτίμως φροντίσαντος ὅπως τὸ γεῦμα ἦ ἄξιον τῶν προσδοκιῶν πάντων.

Ἡ μετὰ τὸ γεῦμα ἐπακολούθησασα ζωηρὰ καὶ διαχυτικὴ συναστροφή παρετάθη μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, μεθ' ὃ ἀπεχώρησαν πάντες εἰς τὰ ἴδια, ἀποκομίζοντες τὰς ἀρίστιας τῶν ἐντυπώσεων διὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀδελφικὴν σύμπνοιαν, μεθ' ἧς διεξήχθη τὸ ἐτήσιον τεκτονικὸν γεῦμα.

ΑΝΑ ΤΑΣ ΣΤΟΑΣ

ΣΤ. ΕΛΕΥΣΙΣ

Τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἐγένετο ἐπισήμως ἡ ἐγκατάστασις τῶν

ἀξιοματικῶν τῆς Σ. Στ. «Ἐλευσίνος», παρόντων πλείστων ἐπισκεπτῶν, τῶν πρεσβειῶν τῶν διαφόρων Στοῶν καὶ τοῦ Συμβ. τῆς Μεγ. Ἀν. τῆς Ἑλλ.

Ὁ τέως σεβ. ἀδ. Φ. Σερπιέρης, παραδίδων τὴν σφύραν τῷ νέῳ ἐκλεγέντι Σεβ. ἀδ. Τουλούξ, ἀνέγνω σαφῆ λογοδοσίαν τῶν γενομένων ἐν τῇ Στ. ταύτῃ κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος 1893, ἠὺχαρίστησε δὲ τοὺς ἀδ. τῆς «Ἐλευσίνος» διὰ τὴν συνδρομὴν, ἣν παρέσχον αὐτῷ εἰς ἐπιτέλεσιν τῶν καθικόντων του, καθ' ὅλην τὴν παρελ. τριετίαν, καθ' ἣν διετέλεσεν ὡς Σεβ. Κληθεὶς εἶτα προσῆλθε καὶ ὤμοσε τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ Σεβ. ὃ ἀδ. Τουλούξ, ὅστις παραλαμβάνων τὴν σφύραν ἠὺχαρίστησε τοὺς ἀδ. τῆς Στοῆς διὰ τὴν τιμὴν, δι' ἧς τὸν περιέβαλον, ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θ' ἀκολουθήσῃ τὰ βήματα τοῦ ἀξίου προκατόχου του πρὸς εὐημερίαν τῆς στοῆς «Ἐλευσίνος.»

Μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιοματικῶν τῆς Στοῆς ἐλύθη ἡ συνεδρίασις καὶ ἐπηκολούθησε μικρὰ συναναστροφή, καθ' ἣν ἀφθονος ἔρρευσεν ὃ ζῦθος, εὐχομένων πάντων τῶν παρευρεθέντων ὑπὲρ τῶν νέων ἀξιοματικῶν τῆς Στ. «Ἐλευσίνος».

Σ. ΣΤ. ΑΘΗΝΑ—ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ—ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

Μετὰ δραστηριότητος διεξάγονται αἱ τακτικαὶ ἐργ. τῶν εἰρημένων Στοῶν, πάντων τῶν ἀδ. προθυμοποιουμένων νὰ συμμετάσχωσι τούτων, τῶν δὲ ἀξιοματικῶν μετὰ στοργῆς πολλῆς ἐκπληροῦντων τὰ ἑαυτῶν ἔργα.

Οὐδὲν ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν ἀπελθόντα μῆνα.

Σ. ΣΤ. ΑΧΑΪΚΟΣ ΑΣΤΗΡ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

Τὴν 28ην Ἰανουαρίου ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις τῶν ἀξιοματικῶν τῆς Σ. Στ. «Ἀχαικὸς Ἀστήρ», παρόντων πολλῶν τῶν ἐν Πατραις ἀγ. ἀδ. Ὁ ἀδ. Λουκάς παραδίδων τὴν σφύραν τῷ νέῳ σεβ. ἀδ. Μανούσφ, ἠὺχαρίστησε τοὺς ἀδ. τῆς Στοῆς διὰ τὴν συνδρομὴν ἣν τῷ παρέσχον ὅπως ἐκπληρώσῃ τὴν δύσκολον ἐντολήν, καὶ συνεπλήρωσε τὴν προσφώνησίν του διὰ τοῦ ἐξῆς πρὸς αὐτοὺς ἐνθαρρυντικοῦ λόγου :

Ἀγ. ἀδ.

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πρόσκτησις πολυτέμων ἀδ. μνησθέντων εἰς τὰ

μυστήρια τοῦ τάγματός μας, ἀνηκόντων εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς ἐπιστήμας, εἰς τὸν κόσμον τέλος τὸν ἐργαζόμενον πρὸς τὴν ἰδίαν τε-
λειοποιήσιν καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἀνάπτυξιν, δὲν εἶναι μικρὸν ἀπόκλιμα
διὰ τὴν Στ.: ταύτην. Ἡ σύμπνοια ἥτις βασιλεύει μεταξὺ πάντων τῶν με-
λῶν τῆς Στ.: καὶ ἡ πρὸς θεῶσιν ἐπὶ ἔργα πρακτικώτερα διάθεσις, ὅφ' ἥς
πάντες ἐμφορούμεθα, εἶναι ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας μας κατὰ τὸ παρελ-
θὸν ἔτος καὶ ἀξιοσημείωτον βῆμα πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ ἐν Πάτραις τε-
κτονισμοῦ.

Διπλασιάζωμεν λοιπὸν τὰς δυνάμεις καὶ τὸ θάρρος ἡμῶν κατὰ τὸ ἔτος
τοῦτο, ὅπως προσελκύσωμεν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἰσχυροὺς τῷ πνεύματι καὶ
τὴν καρδίαν Ἄς ἐνόσωσι καὶ οὗτοι τὰ φῶτα καὶ τὰς ἀρετὰς των πρὸς τὰς
ἰδικίας μας, διότι ἐκ τῶν ἔργων ἄτινα προτιθέμεθα νὰ ἐπιχειρήσωμεν ἐξαρ-
τᾶται ἡ ἐγγύησις τῆς εὐδοκίμησης τοῦ σκοποῦ, ὃν προτίθεται ὁ τεκτονισμός.
Ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἀφ' ἥς στιγμῆς εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν τοῦτον δὲν
εἴμεθα πλέον οἱ ἀνθρώποι τοῦ κόσμου τῶν σφαλμάτων καὶ τῶν προλήψεων,
τῶν ἐλαττωμάτων καὶ τῶν παθῶν, ἅτινα τρέφουσι τὰς ἀδυναμίας μας. Εἴ-
μεθα τέκνα τοῦ φωτός, ζηλοῦται τῆς δικαιοσύνης. Ὅφείλομεν ἐντεῦθεν διὰ
τῆς λογικῆς, τῆς ἐπιστήμης, τῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματος νὰ καταπολεμήσω-
μεν τὰ πάθη μας, τοὺς ἐχθροὺς τούτους τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας.
Ἄνευ τούτου δὲν εἴμεθα τέκτονες. Διήλθομεν μόνον τὸ στάδιον τῶν δοκι-
μασιῶν χωρὶς ν' ἀπεκδυθῶμεν τὸν ὕλικὸν ἀνθρώπον τοῦ κόσμου τῶν παθῶν
καὶ τῶν συμφορόντων καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο τέμενος τῆς ἀρε-
τῆς μὲ τὰς ἀδυναμίας τῆς ἀνθρωπότητος. Εἴμεθα βέβηλοι μετημφιεσμένοι.
Ἀγαπῶμεν λοιπὸν ἀλλήλους καὶ ἀκούωμεν πάντοτε τῆς φωνῆς τοῦ τεκτονι-
σμοῦ τοῦ θείου καὶ κοινωνικοῦ τούτου ἱεροῦ θεσμοῦ.

Πέπεισμαι ὅτι ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην διεύθυνσιν τοῦ διαδεχθησομένου
με εἰς τὸν θρόνον τοῦ Σεβ.: ἀδ.: Μανούσου δυνάμεθα θαρροῦντες νὰ
προσδοκῶμεν τὴν πρόοδον ἐν τοῖς ἔργοις ἡμῶν.

Ὁ δὲ ἀδ.: Μανούσος ὀρκισθεὶς κατὰ τὰ κεκανονισμένα ἠύχα-
ρίστησε τὴν Στ.: διὰ τὴν τιμὴν ἣν τῷ ἀπένειμε διὰ θεομῶν λό-
γων καὶ ἐκάλεσε πρὸς ὀρκωμοσίαν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀξιοματικούς.

Ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Στοᾶς ἀδ.: Βιτάλης δι' ὠραίας προσφω-
νήσεως, ἣν καταχωρίζομεν παρακατιόν, προσηγόρευσε τοὺς νέους
ἀξιοματικούς, εὐχηθεὶς αὐτοῖς τὰ βέλτεστα ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς Στ.:

ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΙΑ

Τὴν 12ην Φεβρουαρίου ἐγένετο ἐν τῇ Στ.: Στ.: τὸ «Πανελλή-
νιον» ἡ τεκτονικὴ υἰοθεσία τοῦ δωδεκαετοῦς υἱοῦ τοῦ ἀγ.:
ἀδ.: Ἰ. Μενεΐκου. Ἡ ἐργασία ἐγένετο λευκῆ, παρήσαν δὲ

κατ' αὐτὴν πλεῖστοι ἀδελφοὶ μετὰ τῶν κυριῶν καὶ τῶν οικειῶν αὐτῶν.
Ἡ αἰθουσα τῆς ἐργ.: ἦν λίαν φιλοκάλως κεκοσμημένη, τὸ δὲ θέαμα
ἦν ἄκρως ὠραίου ὑπὸ τὰς ποικίλας ἀμφιέσεις τῶν κυριῶν καὶ τὴν
ἁρμονικὴν τῶν σημάτων τῶν διδ.: ἀντίθεσιν. Ὁ Ἀσβτὸν προσ-
ῆχθη ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου αὐτοῦ ἀδ.: Λεοντίδου καὶ ἔλαβε τὸ χρι-
σμα τῆς τεκτ.: υἰοθεσίας, πάντες δὲ συνεκινήθησαν ὅποτε ὁ Σεβ.:
ἀδ.: Μοσχάκης ἀπήγγειλε τὰς ἀθανάτους διδασκαλίας τοῦ τεκτο-
νισμοῦ περὶ ὑπακοῆς, ἀληθείας, δικαιοσύνης, ἐργασίας κλπ Ὁ Ῥή-
τωρ τῆς Στ.: ἀδ.: Σ.: Ε.: Στεφάνου ἀπήγγειλε τὸν κάτωθι ὠ-
ραίου λόγον, ὅστις καταγωδῶς ἐχειροκροτήθη, μεθ' ὃ ἔληξεν ἡ
λαμπρὰ ὄσον καὶ σπανία αὕτη τελετὴ, εὐχομένων πάντων ὅπως ὁ
νέος μικρὸς τέκτων καταστή ἄξιος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τε τῷ βεβ.:
καὶ τῷ μεμνημένῳ κόσμῳ.

Κυρίαὶ καὶ ἀγαπηταὶ ἀδελφαί.

Εὐχαρίστως προσαγορεύω ὑμᾶς ἐξ ὀνόματος ἀπάντων τῶν τῆς
μεγάλης ἡμῶν οικογενείας ἀδελφῶν ἐν τῷ ναῷ τούτῳ, ἐν ᾧ ἀθο-
ρύβως, ἄνευ ἐπιδείξεως, ἐργαζόμεθα τὸ καλόν, ἡ παρουσία ὑμῶν
προσδίδει ὄψιν ἑορτῆς. Παραιτοῦσαι τὰς θλιθεράς προλήψεις, αἵτινες
παριστῶσιν ὑμῖν τὸν ναὸν τοῦτον ὡς κέντρον ἀντικειωνικῶν συνε-
λεύσεων, ἐν ᾧ συσκέπτονται ἐχθροὶ τῆς οἰκογενιακῆς εἰρήνης, ἐσπεύ-
σατε νὰ ἀκούσητε τὴν πρόσκλησιν ἡμῶν.

Δὲν τρομάζετε τοὺς κεραυνοὺς οὓς καθ' ἡμῶν ἐκτοξεύει ὁ φανα-
τισμός, καθ' οὗ καὶ μόνου ἐργαζόμεθα εἰρηνικῶς διὰ τὸ καλὸν τῶν
πλησίων ἡμῶν καὶ πρὸς δόξαν τῆς ἀνθρωπίνης εὐφυΐας. Σημεῖον
καὶ τοῦτο παρήγορον τῆς προόδου, ἣν ἐπετύχαμεν παρὰ τῷ ἐξη-
γριωμένῳ πνεύματι τῆς κοινωνίας καθ' ἡμῶν.

Δίκαιον ἔχετε πιστοῦσαι οὕτω, ὅτι οὔτε κινδυνώδης οὔτε ἀνωφε-
λὴς εἶναι ἡ ἐταιρία ἡμῶν. Ἄν ἐξετάσῃ τις τὰς ἐπιτευχθείσας ἐν
τῇ κοινωνίᾳ προόδους, ἂν ἀναλύσῃ τὰ αἴτια καὶ φιλοσοφήσῃ ἐπὶ
τῶν ἀγώνων, οὓς ἐκάστη τούτων ἀπῆτησεν ὅπως ἰσχύσῃ, πανταχοῦ
θέλει εὔρει τὸ πνεῦμα τοῦ τεκτονισμοῦ, πανταχοῦ θέλει δίδει τὴν
εὐγενῆ μορφήν ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ ἐν τοῖς πρώτοις στίχοις τῆς
εὐγενοῦς στρατιάς τῶν ἡρώων τῆς προόδου.

Ὁ τρίπους τῆς Στοᾶς, τρίπους Πυθίας τῆς θείας ἐλευθερίας, ἐμ-
πνέει τὰς ψυχὰς τῶν ἀδελφῶν ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν ἰδεῶν τῆς προό-
δου, τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ φρονήματος, τῆς ἀρετῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Μὴ σὰς ἐκπλήτσωσιν ὁμως τὰ περὶ ὑμᾶς ἐμβλήματα καὶ τὰ φαι-

νομενικά μυστήρια, ἐν οἷς φαινόμεθα κρυπτόμενοι. Ὅλα ταῦτα φαίνονται ὑμῖν παιδικὰ ἐκ πρώτης ὄψεως καὶ ἐξ αὐτῶν λαμβάνοντες ἀφορμὴν οἱ ἔχθροὶ τοῦ θεσμοῦ ἡμῶν προσεπάθησαν νὰ ἐπιρριψώσιν ἡμῖν τὸ δολιώτερον τῶν βελῶν: τὸ γελοῖον. Πλάνη, ἣτις ἐν τούτοις διαλύεται πρὸ τοῦ πασιφανοῦς τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν, ἃς ὁ τεκτονισμὸς συνέλαβεν, ἀνέθρεψε καὶ κατόπιν ἐπέβαλε ταῖς κοινωνίαις διὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν.

Τοῦ τεκτονισμοῦ, ἀρχαίου σχεδὸν ὅσον ὁ κόσμος, ἡ ἀρχὴ ἀνάγεται εἰς τοὺς πρώτους ἐτι αἰῶνας τῆς μορφώσεως τῶν κοινωνιῶν. Πάντοτε διατηρῶν ἀμόλυντον τὴν ζύμην τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνατρέφων μετὰ σπουδῆς τὰς ἐλευθερίους ὁρμὰς τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἠναγκάσθη νὰ κρύπτη ἀπὸ τῶν βεβήλων ὀμμάτων καὶ ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς σιγῆς καὶ τοῦ μυστηρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἀποφεύγων οὕτω τὰς ποινὰς καὶ τοὺς διωγμούς, ἃς κατὰ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ ἐπέβαλλον οἱ τύραννοὶ καὶ οἱ δεσπότες, καὶ τὰς ἐπιβουλάς, ἃς αἱ ἰσχύουσαι ἀτυχῶς ἐν ταῖς νεωτέραις κοινωνίαις τάξεις διεφθαρμένων ὀφιπλοῦτων ἔστησαν κατὰ τοῦ ἀμειλίκτου τιμητοῦ αὐτῶν. Ἐντεῦθεν αἱ μυστηριώδεις συνεδρίαὶ ἡμῶν, αἱ μυστικαὶ λέξεις καὶ τὰ συνθήματα, καὶ αἱ πολλαὶ προφυλάξεις, ἃς λαμβάνομεν ἐν ταῖς ἐργασίαις ἡμῶν. Ἐντεῦθεν τὰ ὄπλα ἐκεῖνα, ἅτινα τηροῦμεν ἐτι εἰς ἀνάμνησιν ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν. Τὰ μυστηριώδη δὲ ἐμβλήματα, ἅτινα παρουσιάζουσιν ὑμῖν αἱ ἀρχιτεκτονικαὶ, παραστάσεις, δηλοῦσιν ὅτι ἐργαζόμεθα εἰς ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθέρας συνειδήσεως καὶ τῆς ἠθικῆς. Τὸ θάρρος, τέλος, ἡ ἐπιμονή, ὁ σκοπὸς δὲν οἱ προκάτοχοι ἡμῶν παντὶ σθένει ἐπεδίωκον, τὸ ἔνδοξον αὐτῶν παρελθὸν καθιστῶσιν ἡμᾶς ὑπερηφάνους ὅτι συνεχίζομεν τὸ ἔργον αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας τηροῦμεν τὰς ἀναμνήσεις ταύτας παλαιῶν χρόνων.

Πλὴν τὸ θελκτικὸν τῆς ἐορτῆς ἡμῶν, εἰς ἣν παρέστητε καὶ ἦν ἐλάμπρυνεν ἡ συμμετοχὴ ὑμῶν, δεόν νὰ ἐμπνεύσῃ ἡμῖν σκέψεις ἥτον θλιβεράς ἀγῶνων πολλακίς αἱματηρῶν, οὓς ἡ ἑταιρία ἡμῶν ἐν τῷ παρελθόντι διεξήγαγε.

Ἐνεπιστεύθητε σήμερον, ἀδελφαί μου, ἡμῖν, ἐθέσατε ὑπὸ τὴν προστασίαν ἡμῶν, ἀφιερῶσατε εἰς τὴν ἀγάπην ἡμῶν τέκνον ἀγαπητόν.

Γίθητε οὖσα αὐτὸ ἡ ἑταιρία ἡμῶν θέλει καὶ ὑπόσχεται νὰ προστατεύσῃ κατὰ πάσης προσβολῆς τῆς τύχης, εἰς ἣν ἤθελεν ὑποπέσει διὰ τῆς ἀπωλείας τῶν ἐκ τῆς φύσεως προστατῶν αὐτοῦ. Θέλει

μετὰ στοργῆς ἀπομακρύνει αὐτοῦ τὰ κακὰ, ἅτινα μεθ' ἑαυτῆς ἡ δυστυχία ἐπιφέρει συνήθως: θέλει διασκεδάσει ἀπὸ τοῦ πνεύματός του τὰς πλάνας εἰς ἃς ρίπτει ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀπειρία. Θέλει εὐρεῖ παρ' ἡμῖν τόσους φιλοστόργους πατέρας πλήρεις ἀφοσιώσεως ὅσοι ἀδ. εἴμεθα. Ἐν ἀτυχίαις ὁ ὀβολὸς καὶ τοῦ ἐνδεεστεροῦ μετὰ τὴν ἡμῶν δὲν θέλει τῷ λείψῃ αἱ συμβουλαὶ ἡμῶν θέλουσιν ἐνισχύει αὐτὸν ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ βίου, μετὰ σπουδῆς θέλομεν καθοδηγεῖ αὐτόν. Θέλομεν διδάξει αὐτόν τοὺς ἀγνωτέρους τῆς ἠθικῆς κανόνας, τὰ στοιχεῖα τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ περιβάλλει αὐτόν δι' εἰλικρινοῦς ἀγάπης μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἡμῶν ἀνὴρ θέλει εἰσελθεῖ ἰσχυρὸς ἐν ἀρετῇ εἰς τὸ στάδιον τῆς ζωῆς.

Γίθητε οὖντες αὐτόν ἀναλαμβάνομεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν ἐπίσημον ὑποχρέωσιν, τὸ ἱερὸν καθῆκον νὰ καταστήσωμεν αὐτόν ἐνάρετον ἄνδρα καὶ χρηστὸν καὶ πεφωτισμένον πολίτην.

Οὕτω δὲ πράττοντες οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἀμοιβῆς διατυποῦμεν πρὸς τὴν κοινωνίαν. Παραδειγματιζόμενοι πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν, οἵτινες τὰ ἐδάφη τῆς χώρας ταύτης κατέστησαν ἱερὰ πᾶσιν ἡμῖν, οὐδεμίαν ἄλλην ἱκανοποίησιν ζητοῦμεν ἢ τὴν τῆς συνειδήσεως, ὅτι ἐπετελέσαμεν τὸ καθῆκον χρηστῶν πολιτῶν.

Ἀκούσατε, ἀδελφαί μου, καὶ ἐπιστήσατε τὴν προσοχὴν ὑμῶν, εἰς τὰς σοφὰς σκέψεις καὶ τὰς βαθεῖας συμβουλάς, ἃς ὁ Σεβάσμιος ἡμῶν θέλει ἀναγνώσει. Τῶν αἰσθημάτων ἅτινα ἡ τελετὴ αὕτη θέλει ἐγείρει ἐν ὑμῖν τηρήσατε ζωηρὰν τὴν μνήμην. Αἱ χορδαὶ ἃς θέλει συγκινήσει ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν ἡ τελετὴ αὕτη ἃς δονοῦσι πάντοτε ἐν ὑμῖν, καὶ ἐπιστρέφουσαι εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν ἀναμνησθεσθε ὅτι παρ' ἐκείνην ὑπάρχει καὶ μεγάλη οἰκογενεῖα ἄλλη, ὅπως ἀφιλοκερδῆς, ἥς τὰ τέκνα ὑμῶν συμμετέχουσιν, ἣτις οὐδέποτε θέλει ἐγκαταλείψει τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἥς ταῦτα δεόν νὰ καταστῶσιν ἄξια διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἣν θέλετε, σεῖς μητέρες, δώσει αὐτοῖς, καὶ τῶν αἰσθημάτων, δι' ὧν θέλετε τὰ γαλουχήσει. Ναί: τὸ τέκνον τοῦτο ὃ θέλει καταστήσει ἡ ἐμπιστοσύνη ἡμῶν ἡμέτερον μετ' οὐ πολὺ, σὰς ἐμπιστευόμεθα ἐκ νέου, ἀδελφαί μου. Μὴ δὲν εἴθε νῦν αἱ ἀξιαχαστότεραι, αἱ γλυκύτεραι, αἱ προσηνέστεραι διδασκαλοὶ του; Οἶα εὐνοια διὰ τὰ τέκνα νὰ ἀντλῶσιν ἀπὸ τῶν ἐπιεικεστάτων χειλέων σας τὰς βάσεις τῶν ἀρετῶν! οἶαν εὐτυχῆ ἐπιρροὴν ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτῶν ἡ μητρικὴ στοργή, ἣτις διὰ πλέγει πᾶσαν καρδίαν μητρὸς καὶ ἣτις ἐξαγνίζει ἐν τῷ τέκνῳ πᾶν ὅ,τι

ἐνέσπειρεν ἐν αὐτῷ ἀτελές ἢ φύσις! Τὸ παράδειγμα τῶν οἰκογενειακῶν ἀρετῶν, τοῦ καθήκοντος, τῆς στοργῆς, ἐμπνέει αὐτοῖς ἰδέας ἠθικῆς ὑψίστας καὶ ἐθίζει ταῦτα ἀκόπως νὰ ἐθίζωνται ταῖς ἀρεταῖς.

Μητέρες! ἐν εἰλικρινεῖ συγκινήσει κηρύττω τὴν ἀπρόσβλητον ἀλήθειαν: Ἡ δράσις ὑμῶν εἶναι θρυμαστὴ ἐν τῷ κόσμῳ· τὸ τέκνον, δηλ. ὁ ἀνὴρ τὸ πᾶν ὀφείλει ὑμῖν. Παραδίδετε αὐτὸ εἰς τὸν κόσμον μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς σας! θερμαίνετε αὐτὸ διὰ τῶν περιτύξεων σας, τρέφετε αὐτό! Αἱ μέριμναι, αἱ ἀγρυπνίαι, αἱ ἀνησυχίαι ὑμῶν εἶναι διαρκεῖς ἐπὶ ἔτη πρὸς τελειότεραν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ. Μόνοι διαπλάττετε τὴν καρδίαν του, διαπλάττετε τὰς ὁρμὰς του ἐμπνέετε τὰς σκέψεις του, τὴν ἀγωγὴν του. Ὅ,τι ἂν γένη κατόπιν τὰ πάντα ὑμῖν ὀφείλει.

Ἑμῖν λοιπὸν Μητέρες ἡ ἐταιρία ἡμῶν ἅπασα ὀφείλει τὸ μῆλλον της. Εἶθε οἱ φυσικοὶ σύμμαχοί της! Ἡ ἀπαράγραπτος ἐντύπωσις, ἣν θέλετε χαράξει ἐν ταῖς καρδίαις τῶν τέκνων ὑμῶν, εἶναι ἀρκοῦσα ἡμῖν ἐγγύησις τῆς προόδου καὶ τῆς ἀνορθώσεως τῶν κοινωνιῶν, ἣν ἐπιδιώκομεν.

Ἐξορκίζομεν ὅθεν ὑμᾶς, ἡμεῖς οἱ πρόμαχοι τῆς προόδου καὶ τοῦ ἠθικοῦ μεγαλείου τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ὀνόματι τῆς ἀνθρωπότητος, ἣτις τὰ πάντα ὀφείλει ὑμῖν, ὦ Μητέρες, νὰ ἐπιμελήσθε ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν τέκνων ὑμῶν τὴν καλλιέργειαν τῶν αὐστηρῶν ἀρετῶν τῆς τιμῆς, τοῦ καθήκοντος, τοῦ ἀπολύτου σεβασμοῦ πρὸς τὸν πλησίον. Ἐξορκίζομεν ὑμᾶς νὰ μὴ περιβάλλετε τὰς νεαρὰς καρδίας τῶν τέκνων σας διὰ τῶν ρακῶν τῶν προλήψεων· νὰ μὴ πιέζετε αὐτὰς διὰ τοῦ βάρους τοῦ φανατισμοῦ· νὰ ἀπομακρύνετε ἀπ' αὐτῶν τὸ θάμβος τοῦ ὑλικοῦ πλουτισμοῦ, περιβάλλουσαι ταύτας διὰ μόνον τῶν ἀνθῶν τῶν ἀγνῶν ἀρετῶν. Οὕτω βοηθήτε ἡμᾶς νὰ καταστήσωμεν τὰ τέκνα σας πολίτας τιμίους, ἐναρέτους, γενναίους προμάχους τῆς προόδου τοῦ μέλλοντος.

ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ

Α'.

Ἐάν τις ἐπισκοπήσῃ μετὰ προσοχῆς τὰ διάφορα θρησκευτά, τὰ ὅποια ἐποδηγέτησαν καὶ ποδηγητοῦσιν ἔτι καὶ σήμερον τὰ ἀνθρώπινα γένη ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν, καὶ παραβάλλῃ αὐτὰ πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς τοῦ τεκτονισμοῦ, θὰ εὔρη ὅτι οὗτος, καίπερ μὴ ὦν

θρησκεῦμα, ὅμως ἔνεκα τῆς καθολικότητος τοῦ πνεύματος του προὐρισταί ποτε νὰ ὑποδείξῃ τὴν βᾶσιν, ἐφ' ἧς θὰ ἐδρασθῆ ἢ παγκόσμιος θρησκεία τοῦ μέλλοντος· ὁ λόγος τούτου εἶναι ὁ ἐξῆς· πρῶτον μὲν ὅτι οὐδεμία θρησκεία παρακολουθεῖ τὰς ἐπιστήμας, οὐδὲ τὰς ὁσημέραι εἰς φῶς προαγομένας ἀληθείας καὶ τὰ πορίσματα τῶν διαφόρων, ἰδίᾳ δὲ τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ἀπ' ἐναντίας ἔχομεν ἄπειρα παραδείγματα δεινοῦ ὑπ' αὐτῶν διωγμοῦ. Ὁ Σωκράτης ἐπεὶ τὸ κῆρυξ ὡς εἰσάγων νέους θεοὺς· οἱ χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων ὑπέστησαν δεινοὺς διαγμούς ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ῥώμης· ὁ Γαλιλαῖος, ὁ σχῶν τὴν θρασύτητα ν' ἀποδείξῃ τὴν γῆν κινουμένην, κατεδιώχθη καὶ ἐξηυτελίσθη· ἄπειροι δὲ σοφοὶ καὶ ἰδίως χημικοὶ ἐκάησαν ζῶντες κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας· ἀκόμη δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ὁ πάτερ Σέκκης καὶ ὁ Σκιαπαρέλης ἐπέσυραν κεραυνοβόλα ἀναθέματα τοῦ Πάπα, ἰδίως ὁ δεύτερος, ὅστις δι' ἀκαταγωνίστων ἐπιχειρημάτων προσεπάθησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ πλανήτου Ἄρεως παρατηρούμεναι εὐθεῖαι γραμμαὶ εἰσὶ διώρυχες γενόμεναι ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων... Πλὴν πάντα ταῦτα εἰσὶ μονομερῆ παραδείγματα. Οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ἑαυτοὺς νομίζοντες περιούσιον λαὸν τοῦ Θεοῦ (τοῦ Θεοῦ τῆς ρομφαίας καὶ τῶν ἐκδικήσεων) θεωροῦσι βεβήλους τοὺς λοιποὺς τῶν ἀνθρώπων, τοὺς μισοῦσι θανασίμως καὶ εἰς οὐδεμίαν ἔρχονται πρὸς αὐτοὺς κοινωνίαν γάμου, ὅπως ἄλλως πράττουσι καὶ πάντων τῶν ἄλλων θρησκευμάτων οἱ ὀπαδοί. Οἱ Τοῦρκοι καλοῦσι τοὺς ἄλλοπίστους ἀπίστους· οἱ Βουδισταὶ καὶ Βραχμᾶνες ἰσχυρίζονται πάλιν ὅτι ὁ Θεὸς αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἄλλος εἶναι ὁ ἀληθής, καὶ πως καὶ δικαίως, ἀφ' οὗ κατὰ τὸν πληθυσμὸν ὑπερτεροῦσι τοὺς μὲν Ἰουδαίους 120κις, τοὺς Μωαμεθανοὺς 8κις καὶ τοὺς Χριστιανοὺς δίσ· ἡμεῖς πάλιν οἱ χριστιανοὶ ὑπερηκοντίσαμεν πάντας κατὰ τὴν ἀποκλειστικότητα, καίπερ διηρημένοι εἰς 100 καὶ πλέον αἰρέσεις· εὐρέθη διάσημος ὀπαδὸς τοῦ γλυκντάτου Θεανθρώπου εἰπῶν που ἐν τῷ ἀκρατῆτι αὐτοῦ φανατισμῷ ὅτι «οὐ δικαιοθῆσεται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου εἰμὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ» ὅπερ οὗτος, ὡς φρουῶ, οὐδέποτε ἰσχυρίσθη καθ' ὅσον ἄλλως πᾶσαι αἱ ἀγαθαὶ πράξεις τῶν δισεκατομμυρίων ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν εἰς τὴν γῆν μέχρι σήμερον δὲν ἤθελον λογισθῆ, ὡς μὴ γενόμεναι ὑπὸ χριστιανῶν· καὶ ὁ Σωκράτης, ὁ μὴ σχῶν ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκείαν, ἀλλὰ διὰ τῆς βαθυνοίας του

ἀποκαλύψας τὸ δαιμόνιον καὶ διὰ τῆς πρακτικῆς φιλοσοφίας του οὐ μόνον τὸν ἀρχαῖον κόσμον καταργήσας, ἀλλὰ καὶ ἄσβεστος καὶ τηλαυγὴς φωστὴρ τῶν ἀνθρώπων γενόμενος μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων, δὲν θὰ ἐδικαιώθη, ἐπειδὴ δὲν ἔτυχε νὰ εἶναι χριστιανός. Στενήν, στενοτάτην ἰδέαν τῆς Θεότητος ἔχοντα τὰ διάφορα ἔθνη τῆς γῆς, παριστᾶσι τὸν Θεὸν ὡς ἄνθρωπον λευκοπώγωνα καὶ γε-
 γηρακότεν ἐκ τῆς παρόδου χιλιάδων τινῶν ψωραλέων ἐτῶν, ἅτινα ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς Γῆς (5508+1894=6894), ἐν ᾗ ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ γεωλογία, ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζόμεναι, ἀποδει-
 κνύουσιν ἀκαταργησίως ὅτι ἡ Γῆ μας δὲν δύναται, κατὰ τοὺς μετριοτάτους ὑπολογισμούς, νὰ ὑφίσταται πρὸ ὀλιγοτέρων τῶν 50 ἑκατομ. ἐτῶν. Καὶ πάντα ταῦτα διότι αἱ θρησκείαι ἐπολέμησαν τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰς ὑπ' αὐτῆς τελεσθεῖσας ἐρευνήσεις τῆς φύ-
 σεως, ἐν ᾗ ἀπ' ἐναντίας ἡ φύσις εἶναι τὸ βαθὺ θέμεθλον, ἐφ' οὗ ἔπρεπε νὰ ἐδράζεται ἡ ἀληθὴς θρησκεία, καθ' ὅσον αὕτη καὶ δει-
 κνύει τρανῶς τὸ μεγαλεῖον τοῦ πλάστου ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ λαμ-
 πρότητι ὅσον οὐδὲν θρησκεία. Ὁ τέκτων, ἀφ' ἑτέρου, ἐτάξων τὴν παγκόσμιον ἁρμονίαν ἀπεδέξατο ἀπὸ πεποιθήσεως ὡς βάσιν τὴν ὑπαρξιν ὑπερτάτου ὄντος· φιλοσοφῶν δὲ καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, οὐχ ὅμως ὡς ἀπλήν προέκτασιν τοῦ ἐγκοσμίου βίου, ὡς θεωροῦσιν αὐτὴν τὰ θρησκευόμενα· διότι φρονεῖ ὅτι ἡ μήτηρ φύ-
 σις, ἥτις καθ' ἑκάστην ἀνασύρουσα τὸν πέπλον τῶν μυστηρίων τῆς ἐμφανίζει πρὸ τῶν ἐκπεπληγμένων ἡμῶν ὀφθαλμῶν ἐν πρὸς ἐν τὰ θανμάσιά της, βέβαια θὰ μᾶς ἐπιφυλάσῃ μετὰ θάνατον τὴν μερίστην τῶν ἐκπλήξεων ἐν τῇ ἀθανασίᾳ, ὅπως ἄλλοιᾶ ἐκείνης, ἣν θρησκευτικῶς προσδοκῶμεν καὶ πρεσβεύομεν, πάντως ὅμως ἀσυγκρίτως ὡραιότερα καὶ καλλιτέρα αὐτῆς, ὅπως πάντα τὰ ἔργα τοῦ πλάστου φέρουσιν ἀπαράμιλλον τὸν τύπον τῆς τελειότητος.

Τὰς βάσεις ταύτας θέμενος ὁ τεκτων· ἀφωσιώθη τοῦ λοιποῦ εἰς τὰ ἔργον· καὶ δὴ, κατὰ μέρος ἀφελὲς τὸ ζήτημα τῆς ψυχοσω-
 τηρίας, ὅπερ εἶναι ἔργον ἀποκλειστικὸν τῶν θρησκείων, διδάσκει τοὺς εἰς αὐτὸν εἰσιόντας τίνι τρόπῳ δύναται ν' ἀποβῶσι χρησι-
 μοὶ ἄνθρωποι πρὸς ἑαυτούς, τὸν οἶκόν των καὶ τὴν κοινωνίαν ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ· διδάσκει τὴν φύσει γέννησιν ἐλευθέρων τῶν ἀνθρώπων, ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἴσων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν νόμων· ἀποτρέπει τοὺς ματαίους ἀγῶνας καὶ τὰς αἱματο-
 χυσίας καὶ ὁδηγεῖ τὸν κόσμον πρὸς τὴν πρόοδον διὰ τῆς εἰρήνης

καὶ τῆς ἐργασίας, τῆς μορφώσεως καὶ τῆς δικαιοσύνης· ἐπειδὴ δὲ εἶναι θεσμὸς κατ' ἐξοχὴν προοδευτικός, γεραίρει μὲν τὸν Λαμπέρ καὶ τὸν μετέπειτα ὀπαδόν του Δαρβίνου, ἀλλὰ καὶ τὸν Παστέρ ἀποθεοῖ, τὸν ἄρδην ἀνατρέψαντα τὰ φυσιολογικὰ ἐκείνων πορί-
 σματα διὰ τῶν μικροβιολογικῶν παρατηρήσεών του· περιφρονεῖ καὶ βδελύσσεται τοὺς μεγάλους κατακτητὰς, ἀποκαλύπτεται δὲ πρὸ τῶν ἐργατῶν τῆς παγκοσμίου ὑγείας, εἰρήνης καὶ εὐδαιμονίας· θεωρεῖ τέκνα του ἀγαπητὰ πάντας τοὺς ἀπ' αἰώνων πρὸς τὸν σκο-
 πὸν τοῦτου ἐργασαμένους καὶ ἐργαζομένους Κίνας, Ἰνδοὺς, Αἰ-
 γυπτίους, Ἀσσυρίους, Ἕλληνας, Ῥωμαίους, Ἰουδαίους, Ἀραβας, Πέρσας, Ὀθωμανοὺς, καὶ φρονεῖ ὅτι πᾶσα πρᾶξις ἀγαθὴ, οἷα εὐερ-
 γεσία τοῦ πλησίον, φιλοξενία, ἀνακούφισις πτωχῶν καὶ τεθλιμ-
 μένων, παρήγορος λέξις, ἡ φιλοστοργία τῶν γονέων, ἡ σωτηρία κινδυνεύοντος πλησίον, προμήθειαι ἐργασίας πρὸς χρεῖαν ἔχον-
 τας, καλὴ συμβουλή καὶ ἐν γένει πᾶσα ἀγαθὴ καὶ χρηστὴ πρᾶξις ἀποτελεῖ καὶ ἓνα λίθον τοῦ παγκοσμίου οἰκοδομήματος· εἶναι οὐ-
 τως εἰπεῖν οἱ μικροὶ ρύακες, οἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι ἐπὶ τὸ αὐτὸ συγκεντρούμενοι, θ' ἀποτελέσωσι τὸν μέγαν ποταμὸν τῆς εὐδαιμονίας, ὅστις ἀφειδῶς καὶ ἀφθόνως θ' ἀρδεύσῃ μίαν ἡμέ-
 ραν τὸν σύμπαντα κόσμον.

Ἐν Πειραιεῖ

Φίλων.

ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑΙ

Ὁ τεκτων· ἐν Κερκύρᾳ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τινων σημειώσεων, ὑφί-
 σταται πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀλλ' ἰδίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1790 ἦτο ἐν ἀκμῇ, ἐργαζόμενος ἀποτελεσματικώτατα ὑπὲρ τῆς ἐξαπλώσεως τῶν ἱερῶν αὐτοῦ ἀρχῶν· ὡς δὲ ἀναγράφει ἢ ἐπὶ ἐγγράφων στηριζομένη ἱστορία, κατὰ τὸ 1806 συνέστη ἐν Κερκύρᾳ Στ·. καλουμένη Bien-
 faisance, ἐξαρτωμένη ὑπὸ τῆς Μεγ·. Ἀνατ·. τῆς Βερώνης. Δυσ-
 τυχῶς ὅμως μετὰ τινα ἔτι ἀπεκοιμήθη, ἀλλ' ἤρξατο κατὰ τὸ 1809
 πάλιν ἐργαζομένη, ὁπότε πλέον τὴν 25 Ἰουνίου 1811 ἀνεγνωρί-
 σθη διὰ πράξεως τῆς Μεγ·. Ἀνατ·. τῆς Γαλλίας ὡς Στ·. κανονι-
 κή, θεθεῖσα ὑπὸ τὴν γαλλικὴν ἐξάρτησιν. Ἐν ἔτος βραδύτερον ἰδρύ-
 θη καὶ νέα Στ·. Philogenie ὀνομασθεῖσα καὶ σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐνδιαφέροντος καὶ τὴν ἐκ τῆς

τυραννίας τοῦ ἡμετέρου γένους ἀπαλλαγὴν. Ὀλίγος μόνον χρόνος ἤρκεσεν ὅπως ἡ Philogenie ἀποκτήσῃ τὴν πρέπουσαν ἐκτίμησιν καὶ εὐρύνη τὸν κύκλον αὐτῆς διὰ τῆς ἀδελφικῆς ὑποστηρίξεως καὶ τῆς Bienfaisance, μετ' ὀλίγον δὲ ἠνώθησαν ἀμφότεραι ὑπὸ τὸ ὄνομα Bienfaisance et Philogenie reunies, πρῶτος δὲ Σεβ.· ἐξελέγη ὁ μέγας πατριώτης καὶ ἀδ.· Ματθαῖος Λεσσέψ, αὐτοκρατορικὸς ἐν Κερκύρα ἐπίτροπος.

Ἡ Στ.· αὕτη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς τε Μεγ.· Ἀνατ.· τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγ.· Σκωτικῆς Στ.· τοῦ Ἀγίου Ἀλεξάνδρου, ἐργάζετο ἀποτελεσματικῶς, αἱ δ' ἐργασίαι τῆς ἐγένοντο ἐν μέρει φανεραὶ καὶ εἰς τοὺς βεβήλους, ἐπειδὴ σκοπὸς τῶν ἀδ.· ἐκείνων ἦτο νὰ ἐξεγείρωσι τὸ ὑπὲρ τῆς πατρίδος αἶσθημα καὶ ἀνάψωσιν εἰς τὰ στήθη αὐτῶν τὸν σπινθῆρα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἀπελευθερώσεως.

Ἀτυχῶς ὅμως ὁ Μασ.· ἐπολεμήθη ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Πάπα, διότι οἱ βεβήλοι, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Δυτικοῦ κλήρου, ἰθεώρουν καὶ θεωροῦσιν ἔτι καὶ σήμερον τοὺς Μασ.· ὡς ἀθέους καὶ ἐργαζομένους πρὸς βλάβην τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἰδίως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τοιοῦτον ἔχοντες ἀντίπαλον οἱ τότε ἀδ.· εὕρισκόμενοι δὲ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως, μετέλλαξαν τὸν τίτλον τῆς Στ.· ἀποκαλέσαντες αὐτὴν Napoleon, πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ ἥρωος στρατιώτου τῆς ἐλευθερίας. Μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς καὶ ἀδ.· ἐκάλεσαν αὐτὴν La Paix, καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐξηκολούθησεν ἡ Στ.· ἐργαζομένη μέχρι τοῦ 1813, προπαρασκευάζουσα καὶ αὐτὴ κατὰ πολὺ τὰ μέσα δι' ὧν ἠδύνατο ἡ Ἑλλάς νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν ἀπολεσθεῖσαν αὐτῆς ἐλευθερίαν καὶ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ αἰσχροῦ ζυγοῦ τῆς τυραννίας.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Ἀδ.· Ρωινᾶς μετ' ἄλλων ἱδρυσαν τὸ πρῶτον τὴν Μεγ.· τῆς Ἑλλάδος Ἀνατ.·, ἣτις ἔδραν μὲν εἶχε τὴν Κέρκυραν, Μεγ.· δὲ Διδ.· τὸν Δοῦκα τῆς Σουσσεζ. Ἡ Μεγ.· αὕτη Ἀνατ.· συνέλεξε τοὺς ἐπιστήμους τῶν Ἰονίων Νήσων ἀδ.· καὶ ὀδηγομένη μὲν ὑπὸ τῆς Μεγ.· Ἀνατ.· τῆς Γαλλίας, συνεννοουμένη δὲ μετὰ τῶν ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ καὶ ἰδίᾳ ἐν Ρωσίᾳ ὁμογενῶν, ἐσύστησε τὴν Φιλικὴν Ἐταιρίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως εὐεργετικὴ ὁράσις εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὴ, καὶ τῶν Σκουφᾶ, Ὑψηλάντου, Καπποδίστρια καὶ λοιπῶν τὰ ὀνόματα συγ-

κινουσίαν ἔτι καὶ σήμερον καὶ θὰ συγκινῶσιν αἰωνίως πᾶσαν Ἑλληνικὴν καὶ πᾶσαν ἐλευθερόφρονα καρδίαν.

Ἐπιτυχεστέραν ἐκλογὴν εἰς τὸ ἄτομον τοῦ Δουκὸς τῆς Σουσσεζ δὲν ἠδύνατο νὰ κάμωσιν οἱ τότε ἀδ.· διότι χάριν τούτου ὁ Ἄγγλος ναύαρχος ἐπυρπόλησε τῶν τυράννων τὸν στόλον ἐν Ναυαρίνῳ, χάριν τοῦ Δουκὸς δὲν ἐτιμωρήθησαν ὑπὸ τοῦ τότε ἐν Κερκύρα ἀρμοστοῦ λόρδου Ἀδάμ ὅσοι ἐκ τῶν Ἰονίων ἐπέστρεψαν εἰς τὰς πατρίδας τῶν καὶ ὅσοι ἐν γένει ἐμμέσως εἴτε ἀμέσως συνέπραξαν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος. Καὶ πράγματι πάντες θὰ ἐτιμωροῦντο ὑπὸ τοῦ ἀρμοστοῦ, διότι ἐπὶ τοσοῦτον διεκρίνετο ἐπὶ μισελληνισμῶ, ὥστε ἀμέσως διέταξε νὰ κλεισθῇ καὶ ἡ Στ.· ἣν εὐτυχῶς ἔσωσεν ἡ ἐπέμβασις τοῦ Δουκὸς. Ἄλλ' ἀτυχῶς προῶρως ὁ θάνατος ἀφῆρπασε τὸ εὐγενὲς τοῦτο τέκνον κατὰ τὸ 1843.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δουκὸς, κατὰ τὴν 23 Ἰουνίου 1843, ἰδρύθη καὶ ἑτέρα Στ.· ὁ Φοῖνιξ, μέχρι τοῦδε ἀκμάζουσα καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐργαζομένη.

Μετ' ὀλίγον χρόνον ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Στ.· ὁ Φοῖνιξ, ἡ μὲν Μεγ.· Ἀνατ.· τῆς Ἑλλάδος διελύθη, αἱ δὲ λοιπαὶ Στ.· ἀπεκοιμήθησαν. Ἐκ τούτων μόνον ἡ Στ.· ὁ Φοῖνιξ μέχρι σήμερον ἀκμάζει καὶ ἐργάζεται δραστηρίως ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν· οὐχὶ δὲ μικρὸν φόρον καθήκοντος ἀπέτισε πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς ἀπὸ τοῦ 48 μέχρι τοῦ 64, προσέτι δὲ κατὰ πολὺ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου ἐν τῷ Ἰονίῳ κράτει ὑπεστήριξε καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὡς ἐπίσημον καθιέρωσε διὰ τῶν τότε ἰσχυόντων ἀδελφῶν· δὲν ἔμεινε δὲ μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος προσπαθείας τῶν φιλελευθέρων, οὐδ' ἐναρκάθη κατὰ τοὺς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας τῶν Κρητῶν, καὶ πάντοτε συνεμερίσθη τῶν δούλων ἀδελφῶν τὰ παθήματα. Ἀπὸ τοῦ 1864 μέχρι τοῦ 1885 ἀνεφάνησαν ἄλλαι τέσσαρες Στ.αἱ, ἣτοι ἡ «Κέρκυρα» ἣτις ἦτο προσωρισμένη νὰ σχηματίσῃ κέντρον Μεγ.· Ἀνατ.· Ἑλληνικῆς, ἀλλ' ἀπέτυχεν, ἡ Feacia ὑπὸ τὴν Μεγ.· Ἀνατ.· τοῦ Παλέρμου, ἡ Progresso, ὑπὸ τὴν Μεγ.· Ἀνατ.· τῆς Ρώμης, καὶ τετάρτη ἡ Πρόδος ὑπὸ τὴν Μεγ.· ἐν Ἀθήναις Ἀνατ.· τῆς Ἑλλάδος. Καὶ αἱ τέσσαρες αὗται Στ.· ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης ἀπεκοιμήθησαν, μόνη δὲ ἡ Στ.· Φοῖνιξ ζῆ χάριν τῆς δραστηριότητος, τοῦ ζήλου καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἀρχηγῶν, καὶ μάλιστα τοῦ πρὸ πολλῶν ἐτῶν Σεβα-

σμίου Γεωργίου Ζαβιτζιάνου, οὔτινος ὁ ἀπαράμιλλος ζῆλος καὶ πόθος πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ ἡ ὑπὲρ τὸ δέον συναίσθησις τοῦ καθήκοντος καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, ἅς ἀνέλαβε, κατάρθρωσαν, ὥστε ἡ μὲν Στ.: Φοῖνιξ νὰ κατατάσσεται μεταξύ τῶν πρώτων Στ.: τῆς Εὐρώπης, αὐτὸν δὲ κατέστησαν οὐ μόνον γνωστὸν, ἀλλὰ καὶ πολὺ διακαίως ἐπαινετόν· τοῦτο δὲ ἀπεδείχθη καὶ ἐσχάτως κατὰ τὴν ἐν Κερκύρα διαμονὴν τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου ὑπὸ τὸν Ναύαρχον Μαρκαχάμ, ὅστις τυγχάνει Μεγ.: Διδ.: τῆς Μεγ.: Ἀνατ.: τῆς Μελίτης. Οὗτος ἐπισκεφθεὶς τὴν Στ.: μετὰ πολλῶν ἀξιωματικῶν καὶ ναυτῶν ἀδ.: τοῦ στόλου, μετὰ τὴν ὑπόδοχὴν καὶ προσφώνησιν ἐκ μέρους τοῦ Σεβ.: ἀγγλιστί, ἐκ δὲ τοῦ ῥήτορος γαλλιστί, ἀπήντησεν ἀγγλιστί τὰ ἐξῆς· «Ἡ φήμη τῆς Στ.: ὁ Φοῖνιξ καὶ τοῦ Ἀδ.: Ζαβιτζιάνου, τοῦ διευθύνοντος ταύτην, εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρώτη ἡμῶν σκέψις ὑπῆρξε, μόνις ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἑλληνικωτάτην ταύτην πόλιν, καὶ τὴν Στ.: καὶ τὸν ἄνδρα νὰ ἐπισκεφθῶμεν. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι εἰς τὰ τάγματα τοῦ τεκτ.: καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν μοὶ εἶναι γνωστὰ τὰ ἐνδοξα κατορθώματα τῆς Στ.: ὁ Φοῖνιξ, νῦν δὲ δύναμαι νὰ μαρτυρήσω ὅτι ἐπισκεφθεὶς αὐτὴν τὴν εὐρον ἀνταξίαν τῆς φήμης ἦν χεῖρα, λέγω δὲ μετὰ θάρρους ὅτι αὕτη δύναται νὰ παραβληθῆ πρὸς τὰς πρώτας τῆς Ἀγγλίας Στ.: Ἀναγνωρίζω ὅτι ὅλοι αἱ Στ.: τῆς ὑψηλίου εἶναι ἴσαι, ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ ὁμολογήσω ὅτι ὁ Φοῖνιξ τῆς Κερκύρας ἔχει ἐνδοξὸν σελίδα εἰς τὴν μακσωνικὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνισμοῦ;»

Ἡ Στ.: Στ.: Φοῖνιξ ἐώρτασε μεγαλοπρεπῶς τὸ ἰωβιλαῖον αὐτῆς, ἦτοι τοὺς χρυσοὺς αὐτῆς γάμους, τὴν 23 Ἰουνίου 1893. Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην ἐξεφωνήθησαν λόγοι πατριωτικοὶ καὶ παρετέθη γεῦμα εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν ἰδρυτῶν αὐτῆς, εἰς ὃ παρεκάθησαν πάντες οἱ ἐν Κερκύρα διαπρεπεῖς τέκτονες.

Σ. Α. Μουρικός

**ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΔ.: Ι. ΒΑΣΙΛΑ ΒΙΤΑΛΗ**

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΤΡΙΔΙ ΣΤΟΛΩ
"ΑΧΑΪΚΟΣ ΑΣΤΗΡ", ΤΗΝ 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1894

Αγ.: ἀδ.:

Ἐπιτρέψατέ μοι ἵνα δι' ὀλίγων ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῶν

νέων ἀρχῶν τῆς Στ.: μας ὁμιλήσω περὶ τοῦ προορισμοῦ καὶ ἐν γένει περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ τεκτονισμοῦ, οἷα πρέπει νὰ ᾔ. Ὁ παρκαλέσω δὲ τοὺς ἀδ.: ὅπως τύχω τῆς ἐπιεικείας των ἐν τῇ κριτικῇ, καθότι ἐπὶ τῆς ράχεώς μου μόνις ὀλίγοι μῆνες ἀδελφικοὶ ἀριθμοῦνται.

Ἄδ.: τὸ ὄνομα ὅπερ φέρομεν δὲν μοὶ φαίνεται νὰ ἐλήφθη τυχαίως ἐκ τοῦ λεξιλογίου τῶν διαφορῶν γλωσσῶν. Οἱ πρώτοι πατέρες τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν σωματείου κατόπιν μεγάλης μελέτης καὶ συγκρίσεως πρὸς τὰς διαφορὰς ἐργασίας τοῦ ἀνθρώπου ἐξέλεξαν τὴν λέξιν ταύτην (maçon) καὶ ὠνόμασαν τοὺς ἀρχηγοὺς ἡμῶν ἀρχιτέκτονες (architecte, architectus). Διὰ μόνης τῆς λέξεως τέκτων ἐνόμισαν, καὶ πολὺ ὀρθῶς, ὅτι ἀντιπροσωπεύουσιν, ἢ κάλλιον εἰπεῖν προσεγγίζουσι νὰ ἐκφράσωσι τὸν σκοπὸν ὃν ἐπιδιώκει ἡ ἀδελφικὴ ὁμήγυρις τῶν ἐλευθεροτεκτόνων. Ὅπως ὁ τέκτων, ὅστις οὐδὲν κοινὸν ἐν τῇ ποιικίῳ φύσει τῶν λίθων ἔχει, ἐκλέγει τοὺς μὲν, ἀπορρίπτει τοὺς δέ, ἐπεξεργαζόμενος αὐτοὺς κατὰ τὸ δοκοῦν, τοποθετῶν εἴτε εἰς στύλους, εἴτε εἰς γραμμάς συμμετρικάς, κατορθῶν οὕτω νὰ παραστήσῃ ἡμῖν μεγαλοπρεπῆ μέγαρον, καὶ ἐν τέλει ἐξ ἀμόρφου καὶ σκληρᾶς ὕλης νὰ παρουσιάσῃ ἡμῖν σειρὰν ὅλην χρησίμων διὰ τὴν ἀπαραίτητον ὑπαρξίν τοῦ ἀνθρώπου τεκτονικῶν ἔργων. Οὕτω καὶ ὁ ἐλευθεροτέκτων ζητεῖ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐν ἣ ζῆ καὶ ἐν ἣ ἄπειρος ποικιλία αἰσθημάτων ψυχῆς ὑπάρχει, νὰ μωρφώσῃ καὶ διδάξῃ αὐτῇ τὰς εὐγενεῖς καὶ ὑγιεῖς ἰδέας τοῦ σωματείου του, ζητεῖ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἄεστον καὶ ψυχρὰν ψυχὴν τοῦ βροτοῦ, προσπαθεῖ τὴν καρδίαν τοῦ βεβήλου νὰ μαλακῇ καὶ καταστήσῃ εὐαίσθητον πρὸς τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς ἀγαθῆς ψυχῆς, φροντίζει τι ἀνώτερον τοῦ ἀπλοῦ τέκτονος, τοῦ μὴ ἔχοντος ἄλλην ἀπασχόλησιν ἢ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀψύχων λίθων, προσπαθεῖ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ βροτοῦ νὰ οἰκοδομήσῃ τὸ μέγαρον τῶν ὑγιῶν καὶ ἐλευθέρων ἰδεῶν τοῦ ἐλευθεροτεκτονισμοῦ. Πῶς δὲ τὸ λαμπρὸν καὶ θεῖον τοῦτο οἰκοδόμημα καλεῖται; ἐλευθερία, ἰσότης, ἀδελφότης. Ἴδου τὸ λαμπρὸν μέγαρον, ὅπερ προσπαθεῖ ὁ ἐλευθεροτέκτων νὰ ἐγείρῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐν ἣ δυστυχῶς ἐπικρατεῖ ὁ ὕλισμος καὶ τὰ ἐκ τούτου ἀπορρέοντα διάφορα κακά. Τὸ ἔργον ἡμῶν εἶναι λίαν εὐχρὲς εἰάν θελήσωμεν νὰ ἐργασθῶμεν ὡς ἀληθεῖς ἐλευθεροτέκτονες. Πρέπει ἡμεῖς πρῶτον νὰ δεῖξωμεν τὸ παράδειγμα τῆς ἀδελφότητος, ἐλευθερίας, καὶ ἰσότητος. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡμῖν ν' ἀκολουθῶμεν τὸ παράδειγμα τῆς βεβήλου κοινωνίας, μὴ ἐχούσης ἄλλον προορισμὸν ἢ τὸ ἀτομικὸν κέρδος, τὴν ὕλην, ὀδελφοί! Διότι ἄλλως πρὸς τί ἢ σύστασις τοῦ ἡμετέρου σωματείου; Ποῖος ὁ σκοπὸς αὐτοῦ; Τί δ' ὀφείλει ἡμᾶς ὡς καὶ τὴν ἀδελφικὴν ἡμῶν ὁμήγυριν εἰάν ἡμεῖς πρῶτοι δὲν περιστάμεθα ἐνώπιον τῆς κοινωνίας ὁ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῶν ὑγιῶν ἡμῶν ἀρχῶν; Διὰ τί ἡμεῖς πρῶτοι νὰ δίδωμεν λαβὴν τοῖς βεβήλοις ὅπως συκοφαντῶσι καὶ ὑβρίζουσιν ἡμᾶς, λέγοντες ὅτι τὸν μὲν πένθητα ἀδελφὸν οὐ μόνον δὲν συντρέχομεν, ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς ἀμελοῦμεν ὅπως ἐκπληρώσωμεν τὸ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενον ἀδελφικὸν καθήκον, τὰς δὲ ἀρχὰς ἡμῶν φυλάττομεν μόνον γεγραμμένας ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ ἐλευθεροτεκτονισμοῦ; Εἶναι ἤδη καιρὸς ὅπως ἡ Στοὰ ἡμῶν δοξασθῇ καὶ ἀντεπεξέλθῃ πολέμιος τῶν παρατηρήσεων τῶν βεβήλων καὶ τοῦ ἀποκηρυχθέντος Leo-Taxil διὰ τῶν ἔργων τοῦ τεκτονισμοῦ.

Ἄδελφοί, πάντες γινώσχετε τὴν σοβαρὰν καὶ ὑψίστην ἔννοιαν τοῦ τριγώνου μας· τί δὲ φιλοσοφικῶς σημαίνει θὰ προσπαθήσω ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοί ἐν ὀλίγοις νὰ ἐξηγήσω. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς ἐννοίας τῆς ἰσότητος καὶ ἀδελφότητος θὰ παραλείψω ὡς ἀφ' ἐαυτῶν γνωστὰς καὶ εἰς τὸν ἐλαχίστας γινώσκεις ἔχοντα. Θὰ ἐξετάσω δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐλευθερίας ἀναπτύσσων ὑμῖν τὸ πόρισμα τῶν φιλοσοφικῶν μελετῶν μου.

Ἡ ἐλευθερία εἶναι αἴσθημα τῆς ψυχῆς. Ὄταν ἡ ψυχὴ ἐπιθυμῇ τι, κρίνει ὅτι ἐν μόνον ἀντικείμενον δύναται νὰ ἰκανοποιήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς, ἢ πλείονά εἰσιν κατάλληλα πρὸς τοῦτο. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ ψυχὴ διαχωρίζει τὰ ἀντικείμενα, ὀρίζει αὐτά, καὶ οὕτω παύει ἀποπέμνουσα ἴσην διανομὴν τῆς ἐπιθυμίας τῆς, στρεφόμενη πρὸς ἓν μόνον ἐξ αὐτῶν, ὅποτε ἡ ψυχὴ τὸ ἐκλέγει, τὸ θέλει, τὸ προτιμᾷ. Ἡ προτιμηθεὶς αὕτη τῆς ψυχῆς ἢ παραγομένη ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, γεννᾷ τὸ αἶσθημα αὐτὸ τῆς ἐλευθερίας, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ὑπῆρχεν οὔτε καλὸν οὔτε κακὸν ἠθικὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ὅθεν ἐλευθερία εἶναι τὸ αἶσθημα ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς, ὅπερ δίδει αὐτῇ τὴν δύναμιν τοῦ ἐκλέγειν ἢ μὴ ἐκλέγειν, προτιμᾶν ἢ μὴ προτιμᾶν, βούλεσθαι τι, προβεβουλευμένως ὁμως, τουτέστι μετὰ τὴν διάσκεψιν ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς ἐπὶ τῶν πολλῶν ἀντικειμένων.

Τέλος ἐλευθερία εἶναι ἡ δύναμις τοῦ πράττειν πᾶν ὅ,τι βούλεται προβεβουλευμένως, οἷον κατόπιν διασκέψεως. *La liberté est le pouvoir de faire ce qu'on veut, après dé liberation.* Τοιαύτη ἐστὶν ἡ καθαρὰ καὶ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἐλευθερίας καὶ οὐχὶ ὅπως οἱ πολλοὶ λέγουσιν. Ὅτι ἐλευθερία καλεῖται ἡ δύναμις τοῦ πράττειν πάντα ὅ,τι βούλεται. Οἱ τοιοῦτοι τὴν ἐλευθερίαν εὐρίσκουσιν ἐν τῇ ἀπολύτῃ δυνάμει τοῦ ποιεῖν τι ἄνευ περιορισμοῦ τινος. Δυστυχῶς τὴν σφαλερὰν ταύτην ἔννοιαν τῆς ἐλευθερίας παρεδέχοντο καὶ πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν φιλοσόφων, οἷον οἱ Locke, Collins, St. Cravesande, Bonnet κλπ. Ὅτι δὲ οἱ ἄνω φιλόσοφοι σφάλλονται ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ ἐν τῇ κοινωνίᾳ παράγεται. Τί δὲ παράγει ἡ ἐλευθερία τῆς ψυχῆς; Τὴν ἠθικοποίησιν τῆς κοινωνίας. Ποία δὲ κοινωνία ἐστὶν ἠθικὴ ἢ ἡ ἐλευθερία; Καὶ τοῦτο διότι ἐν τῇ κοινωνίᾳ αὐτῇ τὸ αἶσθημα τῆς ἐλευθερίας τῆς ψυχῆς ὑπάρχει ἀνεπτυγμένον· τὰ ἄτομα αὐτῆς πᾶν ὅ,τι θελήσωσι τὸ μελετώσι, τὸ διακρίνωσι τῶν λοιπῶν, καὶ οὕτω ἐκλέγουσι τὸ ἄριστον. Ὅθεν ἡ κοινωνία ἐν τῇ ὑπάρχει τὸ αἶσθημα τῆς ἐλευθερίας, ὡς ἡμεῖς τὸ ἐννοοῦμεν, δὲν δύναται νὰ ἦ ἄλλως μορφωμένη ἢ ἠθικῶς. Ἐὰν δὲ θελήσωμεν νὰ παραδεχθῶμεν τὸν ἑτερονόρισμὸν ἐλευθερίας· τοῦ πράττειν πᾶν ὅ,τι θέλει τις· δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εὐρωμεν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσιν τὴν ἠθικότητα. Διότι πῶς κοινωνία τις δύναται νὰ ἦ ἠθικὴ, ὅταν ἔχῃ τὴν δύναμιν τοῦ πράττειν πᾶν ὅ,τι βούλεται, ἄνευ περιορισμοῦ τινος; Εἶναι δυνατόν τοιαύτη κοινωνία νὰ μὴ ὑποπέσῃ εἰς σφάλματα ἀνήθικα; Ὅχι. Ὡς παράδειγμα δὲ φέρω τὴν μικρὰν κοινωνίαν, τὴν ἀπαρτιζομένην ἐκ τῶν μελῶν μιᾶς οἰκογενείας, ἧς ἂν οἱ γονεῖς θελήσωσι νὰ δώσωσι τοῖς τέκνοις αὐτῶν τὴν κακῶς ἐννοουμένην ἐλευθερίαν, τότε ποῖα θέλουσι εἶσθαι τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς; Δυστυχῶς λίαν δυσάρεστα. Ὅθεν ἐκ τοῦ εὐγενούς αἰσθήματος τῆς ψυχῆς, τῆς ἐλευθερίας, παράγε-

ται ἡ ἠθικὴ, ὡς ἡ ἐλευθερία γεννᾶται ἐκ τῆς βουλήσεως ὑπὸ τῆς πείρας τροποποιουμένης. Τὴν ἐλευθερίαν ταύτην ἐννοοῦσιν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ἀδελφικοῦ ἡμῶν σωματείου, διὸ καὶ ἐγράφαζαν αὐτὴν ὡς σύμβολόν των ἐν τῇ σημαίᾳ τοῦ τεκτονισμοῦ, τουτέστι τὴν ἠθικοποίησιν τῆς κοινωνίας ἐν τῇ ζῶμεν. Πρὸς τοῦτο ὁμως πρέπει ἡμεῖς πρῶτοι νὰ ὦμεν ἀντάξια μέλη τοῦ τεκτονισμοῦ καὶ φέρωμεν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἡμῶν ἐγκεχαραγμένην τὴν ἐλευθερίαν, ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ ἠθικὴ. Μὴ ἐπιθυμῶν νὰ κουράσω ὑμᾶς ἐπὶ πλεόν, περαιῶν ἐν βραχυλογίᾳ τὸν λόγον μου, ἀφοῦ πρῶτον παρακαλέσω τοὺς ἀδ. ὅπως μοι ἐπιτρέψωσι νὰ ἐκφράσω τὰ αἰσθήματά μου, ἅτινα κατὰ τὴν παρούσαν ὥραν κατακλύζουσι τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ ἐγκασαστάσει τῶν νέων ἡμῶν ἀρχῶν. Αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ὡς διὰ μηχανῆς εὐρισκόμενον ἄνωθεν τοῦ Πατραϊκοῦ ὀρίζοντος, ἐξ οὗ ὕψους διαβλέπω νέον μέγαν φωτεινὸν ἀστερισμὸν, ἀποτελοῦντα τὸ σχῆμα τῶν Πλειάδων, οἱ δὲ ἀποτελοῦντες αὐτὸν ἀστέρες φέρουσι τὰ ἐξῆς ὀνόματα: Μανούσος, Α. Ζηλήμων, Λουκάς, Καλαϊσάκης, Ἀγγελόπουλος, Καλλιθωκάς, Μπαμπάκος, Γ. Ζηλήμων, Β. Κομνηνός, Ι. Σωτηρόπουλος. Ἡ πλειὰς αὕτη ἔχουσα σχῆμα στεφάνου στέφει τὴν ἡμετέραν Στοάν. Ἐκθαμβώνει διὰ τοῦ ωραίου καὶ καθαροῦ φωτός τῆς τοὺς ἀνερίζοντας πρὸς αὐτὴν, ἐνθαρρύνει τοὺς νεοφωτιστοὺς καὶ ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸν τοῖς βεβήλοις. Σεμνύνομαι ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Στοᾶς μας, διότι ἡ ἐμὴ ψῆφος ἐπρόφρασε νὰ ἐκλέξῃ αὐτούς. Ἐπὶ τῇ ἐκφράσει δὲ τῆς ἀπειροῦ χαρᾶς μου καὶ τῇ προσδοκίᾳ ὅτι ἡ Στοά μας τῇ ἀρωγῇ τῶν νέων ἀξιωματικῶν θὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰς λοιπὰς, προτείνω ὅπως διὰ τριπλῆς ζωηρᾶς χειροκρουσίας χαιρετίσωμεν τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων ἀρχῶν μας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΔ.: ΜΑΘ.: ΚΝΔΡ. ΜΑΝΙΑΤΗ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΒΕΒ. Ι. ΒΑΣΙΛΑ ΒΙΤΑΛΗ ΤΗ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1893

Ἀδ.: Νεοφ.:

Πρὸς σὲ ἀπευθύνω ὀλίγας λέξεις, καὶ σὲ παρακαλῶ ὅπως μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἀκροασθῆς τούτων, καθόσον τυγχάνουσιν ὑψίστης βαρύτητος καὶ σημασίας.

Ὅτε πρὸ μικροῦ ἐτι εὐρίσκεσο ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παχυλοῦ σκότους, μύρια ὅσαι, δὲν ἀμφιβάλλω, θ' ἀνεκινούντο ἐν τῇ διανοίᾳ σου σκέψεις καὶ ἰδέαι, καὶ ἦδη ὅτε ἔλαβες τὸ ἀληθὲς φῶς, ὑπὸ μειζῶνων τοιοῦτων θὰ κατέχευται τὸ πνεῦμά σου.

Καὶ ὄντως ἡ ζωὴ εἰς ἣν εἰσέρχεσαι ἀπὸ σήμερον εἶναι ἡ ἀληθὴς ζωὴ, ἡ ζωὴ τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς δράσεως ἐν τῇ παλαιστρα

τοῦ τεκτ.· βίου· εἶναι λέγω ἢ ζωὴ ἐκείνη, ἣτις καὶ σὲ θὰ τιμῆσθαι συμμορφούμενον καὶ πράττοντα ὅ,τι οἱ θεοὶ τοῦ τεκτ.· κελεύουσιν θεσμοί, καὶ τὸ τάγμα εἰς ὃ πρὸ μικροῦ εἰσηλθὼς ὡς μέλος θέλει καυχᾶται ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει σου.

Ἀπόβαλε ὅθεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ περιβλήθητι τὸν νέον διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου θάρρους καὶ δραστηριότητος, προσπαθῶν ὥστε πᾶσα πράξις σου νὰ εἶναι καὶ μία ἐνδειξις, ἢ μᾶλλον μία ἀπόδειξις τῶν ἀγαθῶν σου συναισθημάτων. Τήρησον τοὺς κανόνες τῆς ἀρετῆς, ἔσο εὐθύς καὶ δίκαιος πρὸς ὅλους, βοήθει τοὺς ἀδυνάτους ἐν παντὶ καὶ πάντοτε.

Ἐπιπορευτικὸν καθήκον εἶναι εἰς πάντας ἡμᾶς τὸ ἀνακουφίζειν τοὺς πάσχοντας· τοῦτο πρὸ παντός μᾶς διδάσκει ὁ τεκτ.· τὸ συμπάσχειν δηλαδὴ μετὰ τῶν δυστυχῶν.

Ἐσο φιλαλήθης· διότι διὰ τῆς ἀληθείας θέλομεν θεμελιώσῃ τὴν τεκτονικὴν ἀρετὴν, καὶ θέλομεν κανονίσει τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις ἡμῶν, ἢ δὲ ὑπόκρισις καὶ ἀπάτη πρέπει νὰ τεθῶσιν ἐκποδῶν, καὶ μόνον ἢ εἰλικρίνεια νὰ διακρίνη ἡμᾶς.

Ἐσο ἐγκρατῆς· διότι διὰ τῆς ἐγκρατείας χαλιναγωγούμεν τὰ πάθη μας, διατηροῦμεν τὸ σῶμα ὑγιές, τὴν δὲ ψυχὴν προφυλάττομεν ἀπὸ παντός κακοῦ.

Ἐσο καρτερικός· διὰ τῆς εὐγενεοῦς ταύτης διαθέσεως τῆς ψυχῆς ἐνισχυόμεθα εἰς τὸ νὰ ἀντέχωμεν εἰς πᾶσαν δυσπραγίαν.

Ἐσο συνετός· διότι διὰ τῆς συνέσεως διδασκόμεθα νὰ κανονίζωμεν τὰς πράξεις ἡμῶν ἐν τῷ βίῳ. Ἡ ἀρετὴ αὕτη πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ πάντας τοὺς ἐλευθ.· τέκτ.· ὅπως καθιστᾷ αὐτοὺς ἐχεμύθους, ἵνα μὴ ποτε ἐκφύγῃ τοῦ ἔρκους τῶν ὀδόντων αὐτῶν οὐδὲν τῶν ὄσων γινώσκουσι.

Ἐσο δίκαιος· ἀπόδιδε δηλ. τὴν δικαιοσύνην εἰς πάντας ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως.

Ἐν τέλει τήρησον τὸν πρὸ μικροῦ δεθέντα ἐπὶ τοῦ ξίφους, τοῦ συμβόλου τῆς τιμῆς, ὄρκον σου, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι θέλεις καταστήθῃ ὁ ἐκλεκτός μετὰ τῶν ἐλευθ.· τεκτ.· Ὁ τεκτον.· ἀδ.· νεοφ.· δὲν εἶναι νέον τι, ἀλλ' ἀνάγεται εἰς παρωχημένους χρόνους. Ἐπὶ τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ ὀρίζοντος εὐρίσκειται οὗτος λειτουργῶν καὶ ἐξασκῶν τὸ φιλόανθρωπον αὐτοῦ ἔργον, ἀψηφῶν τοὺς κατὰ καιροὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, καὶ ἰδίᾳ τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ καὶ πολέμιον, τὸν **Παισιμόν**. Εἰς οὐδὲν ὅμως ἴσχυσαν οὔτε οἱ ἀφορισμοὶ αὐτοῦ, οὔτε

αἱ κακόφημοι διαδόσεις εἰς τὸ νὰ μειώσωσι τὸ γόητρον αὐτοῦ ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον· ἀπ' ἐναντίας, ὅσῳ εὕρισκε τὰ τῶν Παπῶν προσκόμματα, ἐπὶ τοσοῦτῳ ἐρριζοβόλει καὶ ἀπέδιδε καὶ ἀποδίδει ἡδὴ τοὺς ἀγλαοὺς αὐτοῦ καρπούς.

Ὁ τεκτον.· ἀδ.· νεοφ.· ἐν ὅσῳ ἔχει ὡς πρόγραμμα τοῦ τὸ : ἐλευθερία, ἰσότης, καὶ ἀδελφότης, τὰς τρεῖς ὑψηλὰς καὶ βαρυσημάτων ταύτας λέξεις, οὐδὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ ἀντιτάσσει μάλιστα ἐρρωμένως κατὰ τῶν πολεμιῶν αὐτοῦ ταύτας, καὶ δεικνύων τὰς καθ' ἐκάστην προόδους, τὰς ἐπὶ τῆς ἠθικῆς πάντοτε στηριζομένας ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος.

Οὐδὲν ἔχει τὸ ἀπτόμενον κατὰ τῶν θρησκειῶν, διότι πᾶς ὁ πιστεύων εἰς τὸν Θεόν, πᾶς ὅστις ἐπὶ ἠθικῶν βάσεων εἶναι ἀνατεθραμμένος, ἀνεξαρτήτως τοῦ θρησκευμάτος του, αὐτὸς ἔχει καὶ εἴσοδον ἐνταῦθα.

Οὐδεμία δὲ διάκρισις ἀδ.· νεοφ.· ὑπάρχει μετὰ τῶν ἡμῶν, οὔτε πλοῦτου, οὔτε οἰκογενείας, οὔτε ἀξιομάτων. Ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων κοινωνικῶν στρωμάτων, ἀπὸ τῶν τὰ ὕψιστα τῶν ἀξιομάτων κατεχόντων, μέχρι τῶν ἀσημοτάτων καὶ πενεστάτων, ἀλλὰ θεοσεβῶν, ἠθικῶν καὶ ἐργατικῶν, πάντες ἔχουσι θέσιν ἐν τῷ τεκτονισμῷ, πάντες θεωροῦνται ὡς μία οἰκογένεια ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ ἁμονοίᾳ διατελοῦσα.

Ἐν τῷ τεκτ.· ἀδ.· νεοφ.· θέλεις ἀπαντήσῃ ὅ,τι ὑψηλὸν ὅ,τι θεῖον, ὅ,τι ὠραῖον, ἀλλὰ καὶ πικρίας καὶ λύπας καὶ στενοχωρίας ἐν ταύτῳ θέλεις δοκιμάσῃ ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν ὑψηλῶν καὶ θεαρέστων καθηκόντων σου, ἄς τινὰς εὐκόλως θέλεις ὑπερπηθῆσαι ἀκολουθῶν τὸ ρητόν· «Οὐδὲν καλὸν ἀμιγές κακοῦ». Ἀλλὰ ὁποῖα θεῖα ἀπόλαυσις θὰ κατακλύσῃ τὴν ψυχὴν σου ἐπὶ τῇ περατώσει τῶν ἀγαθῶν σου πράξεων; Ὅποια ἀνάπαυσις τοῦ συνειδότος γλυκεῖα θὰ σὲ κατέχη, ὅταν κατόπιν τῶν προσκομμάτων, ἅτινα συνήτησας κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἀγαθοεργιῶν σου, ἀναλογίζεσαι ὅτι ἐξετέλεσας ἐλάχιστον μέρος τοῦ προορισμοῦ σου; Ἄν ἀναλογισθῆς ὅτι ὁ θεῶνθρωπος Ἰησοῦς ὑπέστη τὸν μαρτυρικώτερον τῶν θανάτων διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀληθείας, κατ' οὐδὲν πρέπει νὰ λογισθῆς οὔτε τοὺς κόπους, οὔτε τὰς θυσίας, οὔτε τὰς πικρίας. Ἀλλὰ τί λέγω; μήπως ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη μόνον καὶ μόνον ἵνα περὶ τῆς ἑαυτοῦ εὐπραγίας φροντίζει; μήπως ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦλθεν ἐν τῷ προσκλήρῳ τούτῳ κόσμῳ ἐν ἀκατεργάστῳ καταστάσει; καὶ ὅπως

λαξευθῆ καὶ τελειοποιηθῆ ἕνα εὐπροσιτώτερος τῶ Μ.: Α.: Τ.: Σ.: παρασταθῆ δὲν ἀπαιτοῦνται κόποι καὶ ἐργασίαι, ἤτοι θλίψεις; Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλίψιν ἔχετε, εἶπε τὸ γλυκὺ στόμα τοῦ Θεανθρώπου. Ναί· ἀλλ' ὁ θλιθόμενος καὶ κοπιᾶζων δι' ἀγαθὸν σκοπόν, κατ' οὐδὲν πρέπει νὰ λογίζεται τὰς θλίψεις, ἀλλὰ νὰ βαδίζῃ στερεῶ τῷ ποδὶ πρὸς τὴν ἐργασίαν, πρὸς τὸ καλόν.

Ἐνισχύθητι ὅθεν διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου θάρρους καὶ ἐπλίσθητι διὰ τῶν θείων παραγγελμάτων τοῦ Μ.: Α.: Τ.: Σ.: καὶ χώρει ἐπὶ τὰ πρόσω ἀψηφῶν πάντα κίνδυνον.

Τοιοῦτος ἐν μικρογραφίᾳ ἀδ.: νεφ.: ὁ τεκτον.: Τὴν ἐξήγησιν τῶν διαφόρων συμβόλων ἀφήμι εἰς ἕτερον ἀδ.: κατάλληλον ἔχοντα εἰδικὴν περὶ τούτου πείραν.

— * —

ΕΠΙΣΗΜΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ Μ.: ΑΝ.: ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνεδρία τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1892 (42).

* Ἀρχεται ὥραν 6 ¹/₂ μ. μ.

Παρόντες Δουρούτης, Παπαγεώργιος, Ροδοκανάκης, Στεφάνου Κοπίδης, Σωροκιάδης, Χαλκιόπουλος, Τσίλλερ, Τρούμπ. Δικαιολογοῦσι τὴν ἀπουσίαν των οἱ ἀδ.: Δαμασκηνός, Κατακουζηνός, Χελδράιχ.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδρίας.

Ἐπίσης πιν.: τῆς Σ.: Στ.: «Πανελληνίου» περὶ μυ.: εἰς τοὺς τρεῖς συμβολ.: βαθμ.: συγχρόνως τῶν βεβ.: Γεωργίου Βοῖλα ἱατροῦ ἐξ Ἰωαννίνων, καὶ Μάρκου Ἡλία Γκανῆ ἐκ Βώλου τραπεζίτου, ὅπως μεταβῶσιν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας καὶ συστήσωσιν ἐκεῖ Στοὰς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Μ.: Ἀν.: ἀμφοτέρους συνιστᾷ ὁ ἀδ.: Μ.: Δ.: Τὸ Συμβ.: ἐγκρίνει παμψηφεί.

Τῆ προτάσει τοῦ ἀδ.: Μ.: Γρ.: ἀποφασίζεται ὅπως τελεσθῆ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Μ.: Ἀν.: ἑορτὴ ἐγκαινίων, εἰς ἣν θὰ λάβωσι μέρος οἱ ἀδ.: ὄλων τῶν Στ.: ἀνατιθεμένου εἰς τὸν ἀδ.: Μ.: Ρητ.: τοῦ πανηγυρικοῦ τῆς ἡμέρας.

Διορίζονται ἐπὶ τρίμηνον ἐπιθεωρηταὶ τῶν Στοῶν οἱ ἀδ.: Α.

Χαλκιόπουλος τῆς Σ.: Στ.: «Πανελληνίου», Κ. Κοπίδης τῆς Σ.: Στ.: «Πυθαγόρου». Κατακουζηνός τῆς Σ.: Στ.: «Ἀθηνᾶς», Ν. Σωροκιάδης τῆς Σ.: Στ.: «Ἐλευσίνος» καὶ Χ. Καλαϊσάκης τῆς Σ.: «Ἀχαϊκοῦ Ἀστέρος».

Ἐπίσης ἀποφασίζεται ἡ ἐξέλεξις τῶν Στ.: ἐν γένει καὶ τῶν ταμείων αὐτῶν, ἀνατιθεμένης διὰ τὰς ἐν Ἀν.: Ἀθ.: Στ.: τῆ οἰκονομικῆ ἐπιτροπῆ τῆς Μ.: Ἀν.: ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἀδ.: Καλύβας, Παπαγεωργίου καὶ τοῦ ἀδ.: Κοπίδου, ἐκλεγομένου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀδ.: Λυκιαρδοπούλου.

Ἐπίσης ἀποφασίζεται ἡ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς παραλαβὴ τοῦ ταμείου τῆς Μ.: Ἀν.:

Ἀνατίθεται τῷ ἀδ.: Μ.: Γρ.: ὅπως πέμψῃ πρὸς τὰς Σ.: Στ.: ἐγκύκλιον, διατάττουσαν ὅπως ἀνυπερθέτως διάγραφῶσιν ἐκ τῶν μητρώων τῶν Στ.: τὴν 20 Νοεμβρίου προσεχοῦς πάντες οἱ εἰς τὰ ταμεία αὐτῶν ὀφείλοντες ἀδ.: ἀφ' οὗ πρότερον αἱ Σ.: Στ.: εἰδοποιήσωσιν ἀρμοδίως ἕνα ἕκαστον τῶν ἀδ.: αὐτῶν περὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ τοιχοκολλήσωσιν εἰς τὸν πρόναον αὐτῶν ταύτην. Οἱ δὲ ταμίαι αὐτῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πέμψωσιν ὑπ' ἰδίαν ἠθικὴν καὶ χρηματικὴν εὐθύνην κατάλογον τῶν ἐν τάξει πρὸς τὰ ταμεία αὐτῶν καὶ ἰσολογισμόν τοῦ ταμείου των.

Μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ἐργασίας λύεται ἡ συνεδρία περὶ ὥραν 8 μ. μ. ἀποκομίσαντος τοῦ κορμοῦ τῆς ἀγαθοεργίας 3.10.

Συνεδρία τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1892 (43).

* Ἀρχεται τὴν 8 ¹/₂ μ. μ.

Παρόντες. Δουρούτης, Παπαγεώργιος, Στεφάνου, Μοσχάκης, Κοπίδης, Σωροκιάδης, Τρούμπ, Χαλκιόπουλος.

Δικαιολογοῦσι τὴν ἀπουσίαν των οἱ ἀδ.: Δαμασκηνός καὶ Καλύβας, κωλυόμενοι ἐξ ἀσθενείας, ὡς ἐπίσης Χελδράιχ καὶ Κατακουζηνός.

Ἀναγινώσκειται καὶ ἐπικυροῦται ὁ πιν.: τῶν πρακτικῶν τῆς προηγούμενης συνεδρίας.

Ἐπίσης πιν.: τῆς Σ.: Στ.: «Ἀθηνᾶς» περὶ μυ.: βεβ.: Χ. Δ. παραπέμπεται τῆ οἰκείᾳ ἐπιτροπῆ.

Ὅμοιος περὶ κυκλοφορίας πιν.: συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ ἀδ.: Τ.: ἐγκρίνεται.

Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συνεδρίας, ἤτοι τῶν ἐγκαινίων τοῦ

ναυῶ ὁ ἀδ.: Μ. Γρ.: ἀγγέλλει ὅτι ὁ ἀδ.: Μ.: Διδ.: κωλυόμενος, ἀνέθηκεν αὐτῶ τὴν τέλεσιν τῶν ἐγκαινίων κατὰ τὰ ἐγκεκριμένα τυπικά.

Μεθ' ὃ τὸ Συμβ.: προπορευομένων τῶν σηματοφόρων μετέβη ἐν σώματι ἐν τῷ ναῶ, ὅπου ἐξηκολούθησαν αἱ ἐργασίαι τῶν ἐγκαινίων αὐτοῦ.

Οἱ ἀδ.: Μ.: Ρητ.: καὶ ὁ ἀ'. πρόσθετος Μ.: Διδ.: ἀπήγγειλαν ἕκαστος τεκτονικούς λόγους ἐπὶ τῇ ἐορτῇ, ὃ δὲ ἀδ.: προϊστάμενος τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐγκαινίων ὀλίγας λέξεις παροτρύνων τοὺς ἀδ.: εἰς σύσφιγξιν τῶν μεταξὺ αὐτῶν δεσμῶν, ὅπως ἐδραιωθῇ ὁ δεσμός τοῦ Τεκτ.:

Περιφέρεται ὁ κορμὸς τῆς ἀγαθοεργίης ἀποκομίζων ὄστρ. 15 καὶ 20 κέρμ.

Ἐπιτρέπεται ἡ συλλογὴ ἐράνων πρὸς βελτίωσιν τῆς διακοσμῆσεως τοῦ ναοῦ.

Μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ἐργασίας κλείονται αἱ ἐργασίαι εἰς ἀ'. συμβ.: βαθμ.: τοῦ Συμβ.: τῆς Μ.: Ἄν.:

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Εὐχαρίστως λίαν ἀναγγέλλομεν τοὺς γάμους τοῦ ἀγ.: ἀδ.: Χρ. Δελλαπόρτα, ὕπολοχαγοῦ τοῦ μηχανικοῦ, μετὰ τῆς δεσποινίδος Ἀγλαΐας Ἀργυροπούλου, κόρης ἀγαστῆς ἐκ γένους, καὶ διὰ χαρισμάτων φυσικῶν τε καὶ ἐπικτητῶν πλουσίας πεπρωτισμένης. Ἡ Ἐσθὴν ἔσθηνε διὰ λευκῶν ἀνθέων τὸ τρυφερόν ζεῦγος καὶ εὐχεται ἀδελφικῶς ὅπως ὁ βίος αὐτοῦ διαρρεῦσει ἄλυστος καὶ ἀκηλίδωτος σὺν τῇ ἀπολαύσει παντὸς καταθυμίου.

— Ἐμνήθησαν εἰς τὰ τεκτ.: μυστήρια ἐν τῇ Στοῶ Ἀθηνῶν οἱ ἀδ.: Μ.: Χριστινίδης, καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν, Θ. Σημετόπουλος, ἐμποροῦπάλληλος, Δ. Μακρῆς, διδάκτωρ τῆς φιλολογίας, καὶ Δ. Καλύβας, δημοσιογράφος. Πᾶσι τοῖς ἀδ.: τούτοις εὐχόμεθα βίον τεκτ.: ἀκηλίδωτον.

— Ἀδ.: ἀγαπητὸς ἐν τῇ ἐκ Πατρῶν Σ.: Στ.: Ἀχ.: Ἀστὴρ ὁ Ἀλέξανδρος Πριναρέης, μετέλλαξε κατ' αὐτὰς τὸν βίον μετὰ ὀλιγοήμερον νόσον, ἀφοῦ σκληρῶς ἐδοκιμάσθη ἀπολέσας ἐντὸς μηνὸς μητέρα, ἀδελφὸν καὶ ἐξάδελφον. Ἀπέναντι τοιαύτης τῆς τύχης σκληρότητος οὐδεὶς λόγος παρηγορίας ἰσχύει εἰς τὸν ἐνταῦθα ἀδ.: Σπυρ Πριναρέην, μόνον δὲ ἡ ἐξ ὕψους παραμυθία ἃς ἐπιχύση βάλσαμον εἰς τὴν οὕτω δεινῶς τραφείσαν ἀδ.: καρδίαν του.

— Ἀφιόμενος διατρίβει ἐνταῦθα προσωρινῶς ὁ ἐξ Ἀργοστολίου ἀδ.: Σπ. Κοσμετάτος.

— Ἐπίσης ἀφίκετο ὁ ἐκ Θηβῶν ἀδ.: Δημ. Βυρίνης.